Ազգ
Azg
armenian daily
19 ՄԱՐՏ 1998 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ # 48 (1551)

ПОДПИСКА

Նախնական արդյունքները կամփոփվեն այսօր

ՀՀ նախագահական ընտրությունների նախնական արդյունքները կամփոփվեն մարտի 19-ի առավոտյան, ԿԸՀ նիստում: Ըստ «ՀՀ նախագահի ընտրության մասին» օրենքի, ընտրությունների նախնական արդյունքները պետք է հրապարակվեն ոչ ուշ, քան քվեարկության ավարտից 60 ժամ հետո, իսկ վերջնական արդյունքները՝ ընտրության օրվանից ոչ ուշ, քան 8-րդ օրը:

ԿԸՀ-ի ունեցած տվյալներով, երբ ի մի էին բերվել 11 մարզերի ընտրողների քվեարկության արդյունքները, քվեարկությանը մասնակցածների 92 տոկոսի ձայները բաշխվել են հետեւյալ կերպ (տոկոսներով).

Ռոբերտ Քոչարյան 39,14, Կարեն Դեմիրճյան 31,16, Վազգեն Մանուկյան 12,14, Սերգեյ Բադալյան 11,21, Պարույր Հայրիկյան 5,45, Դավիթ Շահնազարյան 0,51, Արտաշես Գեղամյան 0,46 Վիգեն Խաչատրյան 0,28, Յուրա Խաչատրյան 0,22, Արամ Սարգսյան 0,20, Յուրի Մկրտչյան 0,18, Աշոտ Բլեյան 0,11:

Ցուցակում ընդգրկված են Արագածոտն, Արարատ, Արմավիր, Գեղարքունիք, Լոռի, Կոտայք, Շիրակ, Սյունիք, Վայոց Ձոր, Տավուշ մարզերը, արտերկիրը եւ Երեւանը ամբողջությամբ:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Հաղթանակ կամ մա՞հ...

Սկզբից Վազգեն Մանուկյանի ԱԺՄ-ն սխալ կառուցեց իր նախընտրական քարոզարշավն ու ընտրաշտաբի ստրատեգիան: «1996 թ. ընտրություններում Վ. Մանուկյանն արդեն հաղթել էր. այդ հաղթանակը ծզմվեց տանկերի թրթուրների տակ: Հիմա պետք է պարզապես ընտրվածին ընտրել»: Սա էր, կամ մոտավորապես սա՝ ԱԺՄ-ի ընտրապայքարի տրամաբանությունը: Սխալ հաշվարկ, մետաֆիզիկականի հասնող մոտեցում: Առաջին՝ հասարակության տրամադրությունները բնավ չեն մնում նույնը: Երկրորդ՝ արժանավոր, նոր մրցակիցներ են հայտնվել, որոնց դիմաց «միասնական թեկնածու» երեւույթը ջնջվել էր ամբողջովին: Երրորդ՝ 1996 թ. ընտրություններում Վ. Մանուկյանի ձայների գերակշիռ մասը իրենը չէին, այլ տրվել էին իրեն՝ ընդդեմ ուրիշի, որպես շլագբաում վերջինիս առաջ:

Կարո՞ղ էր ընտրապայքարներում թրծված Վ. Մանուկյանի ընտրական ընտիր մեքենան այս բոլորը չգիտակցել: Իմ խորին համոզմամբ՝ ոչ: Բայց ինչու հաշվի չառավ այսքան պարզ իրողությունները: Պատասխանը, կարծում եմ, մեկն է՝ Վ. Մանուկյանի ճամբարում հոգեբանորեն պատրաստ չէին պարտության: Պատրաստ չէր ամենից առաջ ինքը՝ ԱԺՄ առաջնորդը: Քանզի, այլապես, պարտվելու հեռանկարը, պարտվելու հավանականության գիտակցումը կարող էր մղել-օգնել նրան, բոլորի՛ն, ավելի սթափ նայել իրողություններին, խորապես գնահատել փոխված կացությունը:

Նույնհետայն, պարտության բացառումը ԱԺՄ ճամբարում վերստին ծնունդ տվեց գրեթե պաթոլոգիական մի երեւույթի՝ վերջին առիթի զգացողությանը: Այդ նույն զգացողությունը, որ 1996 թ. սեպտեմբերի 26-ին Վ. Մանուկյան բազմաիրին վերածել էր հեղափոխականի:

Վերջին առիթ, հաղթանակ կամ մահ:

Այդ էր պատճառը, որ ԱԺՄ ղեկավարները արտահերթ ընտրությունները տակավին չսկսված խոսում էին պատահելիք կեղծիքների մասին, իսկ ԿԸՀ-ում Ֆ. Բերիկյանն առաջին իսկ նիստի ժամանակ արդեն թափահարում էր «կեղծված» կամ «կեղծ կնքված» փաստաթղթեր: Եվ ամբողջ ընտրապայքարը, մինչեւ Շավարշ Քոչարյանի վերջին ելույթը հեռուստատեսությունից, ջղայնոտություն էր ծորում, ջղաձգելով ողջ ընտրարշավը: ԱԺՄ ողջ քարոզարշավը դա էր հուշում՝ «եթե մենք չհաղթենք, ապա ընտրությունները կեղծված կլինեն»:

Եվ պատահական չէ, որ «Հնգյակի» հայտարարությունը ընտրությունների անազատ եւ անարդար լինելու մասին պատրաստվել էր ԱԺՄ-ում:

Վ. Մանուկյան քաղաքական գործիչը առաջին անգամ չէ, որ ինքնակաշկանդիչ քայլերով նեղացնում է իր հնարավորությունների սահմանները: Ափսո՜ս:

Հ. ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ

ԴԻՏՈՐԴՆԵՐ

«Ընտրությունները անցել են ընդունելի մակարդակով»

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Եթե թեկնածուների ցուցանիշները մոտ լինեին միմյանց, այդ դեպքում միայն ընտրական տեղամասերի 15 տոկոսում ԵԱՀԿ դիտորդների նկատած օրենքի խախտումները հարցականի տակ կդնեին ընտրությունների արդյունքները: Այս մասին ասվում է մարտի 18-ին ԵԱՀԿ ժողովրդավարական հաստատությունների եւ մարդու իրավունքների գրասենյակի ընտրական դիտորդական առաքելության հրապարակած հայտարարության մեջ: Օրինակ, նշվում է փաստաթղթում, թեկնածուներ Կարեն Դեմիրճյանի եւ Վազգեն Մանուկյանի օգտին տրված ձայների տարբերությունը կազմում է 250 հազար:

Եվրախորհրդի միջխորհրդարանական վեհաժողովի ներկայացուցիչ լորդ Ռասըլ Ջոնսոնն իր հերթին հայտարարեց, որ «ընտրությունները անցել են ընդունելի մակարդակով», եւ որ 1996 թ. ՀՀ նախագահական ընտրությունների հետ համեմատած բարելավվել է ՀՀ ներկայիս արտահերթ ընտրությունների գործընթացը:

Եվրախորհրդի փորձագետ Բեռնար Օուենը լրագրողների հետ զրույցում նկատեց, որ ճիշտ չէ Հայաստանի դեպքում կիրառել զարգացած ժողովրդավարության երկրների համար նախատեսված ԵԱՀԿ նորմերը: Տվյալ դեպքում, նախկին ԽՍՀՄ նորանկախ երկրների չափանիշներով, «ընտրությունները նույնիսկ լավ են անցել»:

Դիտորդները այցելել են 800 ընտրական տեղամաս, որը կազմում է ընտրական տեղամասերի ընդհանուր թվի կեսից ավելին, ներկա են գտնվել ձայների հաշվմանը, հետեւել ընտրությունների արդյունքներին համայնքային եւ մարզային ընտրական հանձնաժողովներում:

Մայրաքաղաքում հաղթեց Կ. Դեմիրճյանը

Ինչպես պարզվում է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովից ստացված նախնական տվյալներից, մարտի 16-ի նախագահական ընտրություններում երեւան քաղաքի առանձին արդյունքով առաջին տեղում է Կարեն Դեմիրճյանը: Երեւանի 12 համայնքներից 9-ում Կ. Դեմիրճյանը գերազանցել է իր անմիջական մրցակցին՝ Ռոբերտ Քոչարյանին: Վերջինս կարողացել է առավելության հասնել միայն Աջափնյակում, Մալաթիա-Սեբաստիայում եւ Նուբարաշենում: Երեւանում Դեմիրճյանի հավաքած ձայների թիվն է 152232, Քոչարյանի 145329-ի դիմաց:

Հատկանշական է նաեւ, որ մայրաքաղաքի բոլոր 12 համայնքներում ձայների քանակով 3-րդ տեղն է գրավել Վազգեն Մանուկյանը, ինչն ակներեւաբար պատճառ է դարձել բոլոր տեղամասերի ընտրությունների արդյունքով նրա 3-րդ՝ պատվավոր տեղը բարձրանալուն, առաջ անցնելով իր անմիջական մրցակցից՝ Սերգեյ Բադալյանից:

Հատկանշական մեկ այլ պարագա է պարզվում մայրաքաղաքի արդյունքներում՝ բոլոր 12 համայնքներում 4-րդ տեղում է ոչ թե Սերգեյ Բադալյանը, այլ Պարույր Հայրիկյանը, նմանապես բոլոր 12 համայնքներում, մինչդեռ կոմունիստների առաջնորդը երեւանում եզրափակում է առաջատար հնգյակի ցուցակը:

Այս պատկերը ցույց է տալիս, որ մայրաքաղաքն ամենաքիչ «կոմունիստականն» է Հայաստանի մնացյալ բոլոր բնակավայրերից, եւ ԱԺՄ ու ԻՄ կուսակցությունները երեւանում վայելում են ավելի մեծ ժողովրդականություն:

ԱՄՆ-ը սպասում է ԵԱՀԿ եզրակացությանը

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ-ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ: ԱՄՆ պետդեպարտամենտի խոսնակ Ջեյմս Ռուբինը, պատասխանելով լրագրողների հարցին, թե ի՞նչ կարծիքի է ԱՄՆ-ն Հայաստանում անցկացված ընտրությունների մասին, տեղեկացրել է, որ ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպանատունը եւ ԵԱՀԿ-ն հետաքննում են մի շարք առաջատար նախագահական թեկնածուների ներկայացրած այն մեղադրանքը, ըստ որի քվեարկությունն անցել է կեղծումների, ահաբեկչության եւ բռնությունների մթնոլորտում: «Մենք հորդորում ենք Հայաստանի կառավարությանը անհապաղ եւ մանրակրկիտ հետաքննել այդ մեղադրանքները եւ համապատասխան քայլեր ձեռնարկել», ասել է Ռուբինը՝ նշելով, որ ԱՄՆ-ն առայժմ ձեռնպահ է մնում հետագա գնահատականներից՝ սպասելով ԵԱՀԿ վերջնական եզրակացությանը:

Ըստ թուրք դիտորդների, հայերը հոգնել են բանավեճից ու աղմուկից

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 18 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Հյուրրիյեթ» թուրքական թերթը գրում է, որ ԵԱՀԿ-ի ներկայացուցիչներն ընդհանրապես լուրջ խախտումներ չեն արձանագրել Հայաստանում կայացած նախագահական ընտրությունների ընթացքում: Թուրք դիտորդներից պատգամավորներ Թեքին Էներեմը, Զեֆի Կամհին իրենց շփումների ընթացքում այն տպավորությունն են ստացել, որ հայ ժողովուրդն «արդեն հոգնել է բանավեճից եւ աղմուկից»:

Ժիրինովսկին գլխավորելու է 10 կուսակցություն ընդգրկող նոր դաշինք

ՄՈՍԿՎԱ, 18 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Ռուսաստանի լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցությունը մտադիր է ապրիլի 26-ին քաղաքական տասը կուսակցությունից բաղկացած նոր դաշինք ստեղծել: Պետդումայում կայացած մամլո ասուլիսում այդ մասին հայտարարեց կուսակցապետ Վլադիմիր Ժիրինովսկին: Նրա խոսքերով, «այդ դաշինքը ավելի աշխույժ կլինի, քան Զյուգանովի ստեղծած Ռուսաստանի ժողովրդահայրենասիրական միությունը եւ այն կենտրոնամետ դաշինքը, որն ստեղծվել էր 1990 թվականի հունիսին, բայց չդիմացավ ժամանակի փորձությանը»: Ժիրինովսկին չճշտեց, թե որ կուսակցությունները կամ քաղաքական կազմակերպությունները կարող են մտնել նոր դաշինքի մեջ, որը մտադիր է գլխավորել լիբերալ-դեմոկրատների ղեկավարը:

Հնդկաստանը որոշեց ստեղծել միջուկային զինանոց

18 ՄԱՐՏ, AFP: Հնդկաստանի նոր վարչապետ Ռաջպային այսօր հրապարակեց նոր կառավարության ծրագիրը, որը նախատեսում է տնտեսական բարեփոխումների շարունակում, սակայն ինքնապահովման հիմքի վրա, ինչպես նաեւ միջուկային զինանոցի ստեղծում: ՄԱԳԱՏԷ-ի եւ միջուկային փորձարկումների լիակատար արգելման պայմանագրի ներկայացուցիչները Վիեննայում նշեցին, որ պետք չէ անհանգստանալ, քանի դեռ Հնդկաստանը չի սկսել միջուկային զենքի արտադրությունը:

ԿԸՀ

Ընտրության երկրորդ փուլի քարոզչությունը կանցնի առաջինի մեխանիզմով

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԿԸՀ նախագահ Խաչատուր Բեզիրջյանը հայտնեց, որ օրենքով չի կարգավորվում երկրորդ փուլի քարոզչությունը, սակայն նույն մեխանիզմը կգործի, ինչ առաջին փուլում էր: Այսինքն՝ ընտրությունների արդյունքը հայտարարելուց առաջ ոչ մի սահմանափակում չի լինի, հետո կսկսվի պաշտոնական քարոզչությունը: Այդ ընթացքում քվեարկվող երկու թեկնածուների համար քարոզչության որոշակի սահմանափակումներ կլինեն: Կտրամադրվեն հավասար ժամանակներ՝ անվճար ու վճարովի հեռուստաելույթների եւ այլ հրապարակումների համար: Իսկ ելույթների սահմանումը, նշեց պրն Բեզիրջյանը, ոչ թե օրենքով է կարգավորվում, այլ ԿԸՀ-ի որոշումով. երկրորդ փուլում, ամենայն հավանականությամբ, թեկնածուներին կտրամադրվի առաջին փուլում հատկացված ժամանակը:

Նախագահի ընտրության մասին օրենքի 32 հոդվածի համաձայն, նախագահի ընտրություններից հետո «տասնչորսերորդ օրը անցկացվում է քվեարկության երկրորդ փուլ, որին կարող են մասնակցել առավել ձայներ ստացած երկու թեկնածու: Երկրորդ փուլում ընտրված է համարվում առավել ձայներ ստացած թեկնածուն»: Նախագահական ընտրության երկրորդ փուլի քվեարկության օրը մարտի 30-ն է:

ՀՀ կառավարության փետրվարի 10-ի որոշումով նախագահական ընտրության նախապատրաստման եւ անցկացման համար պետական բյուջեի պահուստային ֆոնդից հատկացվել է մոտ 186 միլիոն 218 հազար դրամ:

Ինչպես հայտնեց ԿԸՀ աշխատակազմի ղեկավար Լեւոն Գրիգորյանը, մարտի 18-ի դրությամբ բյուջեի բոլոր հատկացումները փոխանցված են եղել: Դրա մեջ մասնավորապես մտնում են հետեւյալ ծախսումները. քվեաթերթիկների պատրաստման համար (1597 տեղամաս)՝ մոտ 21,84 մլն դրամ, 11 մարզային ընտրական հանձնաժողովներին՝ մոտ 2,67 մլն դրամ, 913 համայնքային հանձնաժողովներին՝ մոտ 66,21 մլն դրամ, ընտրողների ցուցակների մեքենագրման համար՝ 11,79 մլն դրամ եւ այլն:

Նախագահական ընտրության երկրորդ փուլի անցկացման համար ՀՀ կառավարությունը դեռեւս որոշում չի ընդունել ֆինանսներ հատկացնելու մասին, սակայն, Լ. Գրիգորյանի հավաստմամբ, երկրորդ փուլում անհրաժեշտ կլինի առաջինում ծախսվածից մոտ 40 տոկոսով քիչ գումար:

digitised by A.R.A.R.@

ԿԸՀ

Դիմում-բողոքների հոսքը ԿԸՀ շարունակվում է

Մարտի 16-ին Հայաստանում կայացած նախագահական ընտրությունների վերաբերյալ ԿԸՀ արդեն ստացվել են տարաբնույթ բողոք-դիմումներ, որոնց մի մասում ուղղակի գրանցված են թեթեւակի խախտումներ, որոնց բողոքների վերաբերյալ արդեն հարուցվել են քրեական գործեր, իսկ վերջնական արդյունքն այսօր հնարավոր չէ ներկայացնել:

ԿԸՀ-ի իրավաբանական բաժնի վարիչ Պատվական Հովակիմյանից տեղեկացանք միայն երեկվա դրությամբ ԿԸՀ ներկայացված մի քանի բողոք-դիմումների մանրամասներ: Մարտի 16-ին ԿԸՀ ահազանգել են, որ Նոր Նորքի թիվ 12 ընտրական տեղամասում ներկայացված է եղել 350 ընտրողների լրացուցիչ ցուցակ: Նույն պահին (12:45) ԿԸՀ հանձնաժողովի անդամ Նորայր Խանզադյանը Դեմիրճյանի վստահված անձի հետ մեկնել է տեղամաս եւ արձանագրել, որ ցուցակներում ընդգրկված են եղել մարդիկ, որոնք ընդհանրապես գրանցում չեն ունեցել, իսկ մյուսները գրանցված են եղել Կոտայքի, Էջմիածնի, Նոյեմբերյանի շրջաններում: Նրանց կողմից կասեցվել է քվեարկության շարունակումը:

ԱԺՄ-ի ներկայացուցիչ Մարգարիս Ազարյանը (Երեւանի քաղաքային ընտրական հանձնաժողովի անդամ) ներկայացրել է բողոք, ըստ որի Շահումյանի համայնքային թիվ 7/10 ընտրական տեղամասում կատարվել է ապօրինի քվեարկություն: 60 տարեկան մի քաղաքացու մոտ հայտնաբերվել է 21 քվեաթերթիկ, համապատասխան նշումով, որը փորձել է գցել քվեատուփ: Փաստի վերաբերյալ հանրապետության դատախազության կողմից հարուցված է քրեական գործ: Մ. Ազարյանի

մեկ այլ բողոքում նշվում է, որ Նորագյուղի 6/9 ընտրական տեղամասում հանձնաժողովի անդամներ Մ. Ասատրյանի եւ Հ. Պողիկյանի մոտ հայտնաբերվել է 99 թաքցված քվեաթերթիկ, համապատասխան նշումով: ԿԸՀ-ն փաստի առթիվ հանձնարարել է նախապատրաստել նյութեր եւ հարուցել քրեական գործ: Երեկ, Երեւան մարզի թիվ 1/19 ընտրական հանձնաժողովի անդամ Կարլեն Հարությունյանից դիմում է հասցեագրվել ԿԸՀ, որ Երեւան մարզի Աջափնյակ համայնքի 1/19 ընտրական տեղամասի հանձնաժողովի մի խումբ անդամներ կեղծված քվեաթերթիկներ են գցել արկղը, միաժամանակ ընտրողների ցուցակներում կատարվել են կեղծ լրացումներ եւ ստուգումներ: Պարոն Հովակիմյանը տեղեկացրեց, որ բերված փաստերը համապատասխանում են իրականությանը եւ ԿԸՀ-ն որոշեց գործն ուղարկել դատախազություն: Նախընտրական շտաբներից բողոքներ դեռեւս չէին ներկայացվել ԿԸՀ, բայց երեկ հետմիջօրեին ԱԻՄ-ի նախընտրական շտաբից եղան 16 դիմում-բողոքներ: ԱԻՄ-ից Նորայր Խանզադյանը տեղեկացրեց, որ մինչեւ մարտի 16-ը շտաբում ահազանգեր են եղել նաեւ ընտրակաշառքի վերաբերյալ, եւ քանի որ փաստի ապացուցումը դյուրին չէ, նախընտրեց տեղեկացնել միայն մարտի 16-ի դիմում-բողոքները, որոնք հիմնականում վերաբերում էին Երեւանի համայնքներին:

Մարզերի վերաբերյալ երեկվա դրությամբ կար երկու բողոք եւ սպասվում էին նորերը: Բողոքներում հիմնականում նշված է, որ «խրձերով» քվեաթերթիկներ են գցվել քվեատուփ, որոնք եղել են Քոչարյանի եւ Դեմիրճյանի օգտին, իսկ մեկը՝ Արտաշես Գեղամյանի: Կային նաեւ բողոքներ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի եւ համայնքային հանձնաժողովի անդամների եւ վստահված անձանց կոպտության վերաբերյալ: Բողոքների մի մասն էլ առնչվում է լրացուցիչ ցուցակներին, որտեղ եղել են մահացածների, ՀՀ-ից բացակայողների անուններ:

Օրվա վերջին տեղեկացանք նաեւ, որ ԱԺՄ-ի նախընտրական շտաբը եւս ԿԸՀ է ներկայացրել բողոք-դիմումներ: Պարոն Հովակիմյանը նշեց, որ բոլոր բողոքների իսկությունը կճշտվի, կձեռնարկվեն համապատասխան միջոցներ եւ այսօր երեկոյան պատկերը բավական պարզ կլինի:

ԱՐԱՔՍ ՍԱՓԱՐՅԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Ովքե՞ր են չորս կասկածյալ պատգամավորները

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ինչպես հայտնի է, հարցազրույցներից մեկի ժամանակ ՆԳ եւ ԱԱ նախարար Սերժ Սարգսյանը հայտարարել էր, թե չորս պատգամավորների նկատմամբ քրեական գործ է հարուցվելու, այսինքն հարց է ներկայացվելու ԱԺ՝ նրանց պատգամավորական անձեռնմխելիությունից զրկելու համար:

Իր իսկ խոսքերով ասած, առանձնապես չցանկանալով, բայց ստիպված ԱԺ պատգամավոր Մկրտիչ Գիմիշյանը այս հարցը հնչեցրեց ԱԺ մարտի 18-ի նիստում, կառավարության հարցուպատասխանի ժամանակ: Վերջինիս մտահոգությունն այն էր, որ քանի դեռ հստակ անուններ չեն նշվել, ապա հարցը ստվեր է ձգում ամբողջ ԱԺ-ի վրա: Այսինքն 190 պատգամավորներ այսօր կասկածյալի վիճակում են: Ըստ Գիմիշյանի, համոզվածություն կար, որ հարցը շատ արագ վերջնալուծում պետք է ունենա, սակայն երկու եռօրյա կամ 28 օր է անցել այդ հայտարարությունից, սակայն ամեն ինչ օդի մեջ է: Անձնապես վիրավորված լինելով, Գիմիշյանը հարցն ուղղեց ՆԳ եւ ԱԱ նախարար Սերժ Սարգսյանին՝ ե՞րբ պետք է խնդիրը վերջնական պարզաբանում ունենա, եւ ե՞րբ է այդ ստվերը հանվելու ԱԺ-ի վրայից:

Պատասխանը հետեւյալն էր՝ Ազգային ժողով այդպիսի նախաձեռնությամբ մտնելու իրավունք ունի միայն հանրապետության դատախազը: Իսկ նրա ձեռքին բավարար փաստեր կան, թե ոչ, դա արդեն ինչ-որ տեղ ծառայողական գաղտնիք է, նշեց նախարարը, միաժամանակ ասելով, որ բավարար հիմքեր ունենալուց հետո հանրապետության դատախազն անպայման կդիմի ԱԺ: Ինչ վերաբերում է «Գիմիշյանի վիրավորված» լինելուն, ապա ըստ նախարարի, ամեն մարդ իրավունք ունի կարծիք հայտնելու: Ճիշտ չէ, երբ ասված փաստից ամբողջ ԱԺ-ն պետք է վիրավորվի, քանի որ ԱԺ-ում ճնշող մեծամասնությունը ազնիվ մարդիկ են, որոնք որեւէ բանից վախենալու կամ մտածելու առիթ կամ հիմք չունեն: Իսկ ով որեւէ բան ունի, իր կարծիքն է, ինչպես ուզում է թող մտածի:

Ընդունելով, որ վիրավորվելու իրավունքն իսկապես իր պրոբլեմն է, Մկրտիչ Գիմիշյանը շտապեց ասել, որ հանկարծ տպավորություն չստեղծվի, թե «գլխարկը գողի վրա է վառվում»: «Ես որեւէ պրոբլեմ չունեմ, եւ Դուք էլ ինձ հանգստացրիք, որ ինձ վրա գործ չկա: Սակայն հայտարարությունից հետո ես ավելի անհանգիստ եմ ապրում, որովհետեւ ում վրա գործ կա, նրանք, ցավոք սրտի, հանգիստ կապրեն էս երկրում»:

ԼՂՀ ԱԺ նախագահության նիստում

Մարտի 18-ին տեղի ունեցավ ԼՂՀ Ազգային ժողովի նախագահության նիստ, որը վարեց ԱԺ խոսնակ Օլեգ Եսայանը: «ԼՂՀ սեփականության մասին» օրենքում լրացումներ եւ փոփոխություններ կատարելու վերաբերյալ ԼՂՀ օրենքի նախագծի կարճատեւ քննարկումից հետո նիստի մասնակիցները հավանություն տվեցին եւ երաշխավորեցին ԱԺ նիստի քննարկմանը: Այնուհետեւ հանգամանալից քննարկման առարկա դարձան «Հողի սեփականության մասին» օրենքի եւ ԼՂՀ հողային օրենսգրքի նախագծերը: Թեեւ այդ նախագծերը, գյուղատնտեսության եւ բնապահպանության մշտական հանձնաժողովի նախագահ Արտո Սարգսյանի տեղեկացությամբ, նախապես մի քանի անգամ քննարկվել են մշտական հանձնաժողովների համատեղ նիստերում, որոնց մասնակցել են նաեւ ԼՂՀ կառավարության ներկայացուցիչները, մասնավորապես գյուղատնտեսության նախարար Արմո Ծատրյանը, այնուամենայնիվ, մտքերի փոխանակությունը բավական սուր բնույթ ուներ: Նիստում հանդես եկավ գյուղատնտեսության նախարարը: Սակայն նույնիսկ դրանից հետո ոչ բոլոր հարցերում փոխհամաձայնություն ձեռք բերվեց: Ի վերջո ԱԺ նախագահը որոշեց հավանություն տալ երկու նախագծերին եւ գյուղատնտեսության ու բնապահպանության հանձնաժողովին հանձնարարեց գյուղնախարարության հետ համատեղ լրամշակել նշված օրինագծերը եւ ներկայացնել ԱԺ նիստի քննարկմանը:

«Բռնադատվածների մասին» ԼՂՀ օրենքի նախագիծը պատգամավորներին ներկայացրեց ԱԺ մարդու իրավունքների եւ ազգային փոքրամասնությունների մշտական հանձնաժողովի նախագահ Աշոտ Սարգսյանը: Մտքերի փոխանակումից հետո հավանություն տրվեց նաեւ այս նախագծին:

Այնուհետեւ ԱԺ նախագահությունը, առաջնորդվելով ԼՂՀ ԱԺ մասին օրենքի 16-րդ հոդվածով եւ համաներման ակտի կիրառման կարգի վերաբերյալ ԱԺ որոշման 10-րդ կետով, Հայաստանի Հանրապետությունում պատիժը կրող անձանց նկատմամբ համաներումը կիրառելու նպատակով ստեղծեց ժամանակավոր հանձնաժողով հետեւյալ կազմով.

Կարեն Ղարայան՝ ԼՂՀ դատախազության դատախազ, քրեագետ, հանձնաժողովի նախագահ,

Ռաշիդ Պետրոսյան՝ ԼՂՀ ՆԳՆ փոխնախարար,

Էդվարդ Պետրոսյան՝ ԼՂՀ պաշտպանության բանակի անձնակազմի բարոյահոգեբանական պատրաստության բաժնի պետ,

Ռուդոլֆ Մարտիրոսյան՝ ԼՂՀ ԱԺ պաշտպանության եւ անվտանգության հանձնաժողովի փոխնախագահ:

ԼՂՀ ԱԺ հերթական նիստը կհրավիրվի մարտի 27-ին:

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

Բացասական գնահատական հինգի հայտարարությանը

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Իրավապաշտպան կազմակերպության՝ Ա. Սախարովի անվան մարդու իրավունքների պաշտպանության, ժողովրդավարության եւ գթասրտության ֆոնդի ներկայացուցիչները բացասական գնահատական տվեցին Հայաստանի նախագահի պաշտոնի 5 թեկնածուների հայտնի հայտարարությանը, որտեղ անկախ արդյունքներից, նախագահական ընտրությունները ճանաչվում են ոչ ազատ եւ ոչ արդար:

Ֆոնդի ներկայացուցիչ Լեւոն Ներսիսյանը նշեց, որ հարկավոր է պահպանել բարոյական չափանիշները եւ մեղադրանքը հիմնավորել բավարար թվով փաստերով: Իսկ տվյալ դեպքում, նրա կարծիքով, խախտվել է անմեղության կանխավարկածի սկզբունքը, եւ քաղաքական խոշոր ֆիգուրների կողմից առաջ է քաշվել չապացուցված մեղադրանք:

Որպես ասվածի հիմնավորում՝ Լ. Ներսիսյանը հայտարարեց, որ առաջին հերթին խախտվել է «ՀՀ նախագահի ընտրության մասին» օրենքը, քանի որ հայտարարությունն արվել է մինչեւ քվեարկության ավարտը՝ 21.00-ին:

Ինչպես ընդգծեց Լ. Ներսիսյանը, կասկած է հարուցում այն փաստը, որ հայտարարությունը ստորագրել են որոշ թեկնածուներ, որոնք որպես ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ հրաժարվել են տվյալ ընտրություններում տեղական դիտորդների ինստիտուտի ներդրմանը: Մասնավորապես, ըստ Լ. Ներսիսյանի, ընտրություններին որպես տեղական դիտորդներ մասնակցելու թույլտվության մասին Սախարովի անվան ֆոնդ, Կանանց հայկական հանրապետական խորհուրդ եւ Կին ընտրողների լիգա հասարակական կազմակերպությունների համատեղ դիմումին խորհրդարանից հետեւեց պատասխան, որ ԱԺՄ խմբակցությունը դեմ է տեղական դիտորդների ինստիտուտ ներդնելուն:

Ըստ ֆոնդի Շիրակի մասնաճյուղի ղեկավար Սեյրան Մարտիրոսյանի, Շիրակի մարզում ընտրությունների վերլուծության արդյունքում, որ կատարվել է անկախ ԶԼՄ տեղեկատվության, սեփական դիտարկումների, քվեարկության տվյալների թվային օրինաչափության հիման վրա, կարելի է ասել, որ ընտրություններն այստեղ եղել են ազնիվ եւ արդարացի:

ՀՀԿ-ն քննադատում է «5+2»-ի հայտարարությունը

Հանդես գալով հայտարարությամբ, Հայաստանի Հանրապետական կուսակցությունը քննադատել է նախագահական ընտրությունները «ոչ ազատ եւ ոչ արդար» որակող նախագահական 7 թեկնածուների («5+2») հայտնի հայտարարությունը, այն որակելով «հասարակական մեծ ակտիվությամբ քաղաքական այլ նպատակների իրագործման համար» արված քայլ: Ընդունելով հանդերձ, որ ընտրությունների ընթացքում արձանագրվել են բողոքներ խախտումների վերաբերյալ, ՀՀԿ-ի հայտարարությունը հաստատում է, որ «ընդհանուր առմամբ ընտրություններն անցել են օրինականության սահմաններում»: Վերջում ՀՀԿ-ն ընտրությունների ընթացքում արձանագրված օրինախախտումները «մի խումբ նախագահի թեկնածուների ու քաղաքական գործիչների կողմից» շահարկելը «գնահատում է որպես ներքաղաքական կայունության սպառնալիք»:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ նախագահի թեկնածու Ռոբերտ Քոչարյանի նախընտրական շտաբին կից ստեղծված քաղաքացիների ընդունելության կենտրոնը շարունակելու է աշխատանքը մարտի 18-ից, ժամը 9:00-21:00-ը:

Կենտրոնի հասցեն. Խանջյան փողոց 50, Թեքեյան կենտրոն, հեռախոսներ՝

57-47-57, 57-37-89:

5 տոկոսը Հայրիկյանի համար հնարավոր նվազագույնն էր

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ինքնորոշում միավորում կուսակցության նախագահ Պ. Հայրիկյանը ինչպես եւ կանխատեսել էր, նախագահի թեկնածուների մեջ ստացած ձայների քանակով հայտնվեց առաջին հնգյակում: «Հայաստանի քաղաքական կյանքում ունեմ իմ կայուն տեղը եւ կայուն ընտրազանգվածը, սակայն կարծում եմ, որ դա 5 տոկոսանոց չպետք է լիներ», ասաց նա: Հայրիկյանը ասաց, որ երբեք էլ չէր ակնկալում, թե ինքը կընտրվեր առաջինում, բայց կարծում էր, որ հնարավորություն կունենա անցնել երկրորդ փուլ:

Անդրադառնալով իր կանխատեսումներին եւ սպասելիքներին, Պ. Հայրիկյանն ասաց, որ 5 տոկոսը հնարավոր նվազագույնն էր, եւ ինքը չէր սպասում նման ցածր ցուցանիշ: Իր նախատեսած նվազագույն տոկոսը եղել է 8-ը, իսկ առավելագույնը՝ 15-ից բարձր: Սակայն կար նաեւ 12-15 նորմալ ցուցանիշը, որը գուցե ամենահավանականն է նա համարել:

Խախտումներին կամ օրինազանցություններին նա չանդրադարձավ, քանի որ դրանք դեռեւս ստուգման ընթացքում են, սակայն հպանցիկ ասաց, որ իր համար առնվազն կասկածելի է, թե ինչպես կարող է Սյունիքի մարզում ստանալ 0,6 տոկոս, երբ, օրինակ, Վանաձորում ունի ձայների 12 տոկոսը:

«Մենք աշխատում ենք Հայաստանը ժողովրդավարական երկիր դարձնելու ուղղությամբ, եւ մեր աշխատանքը մնում է անաչառությունը, ասաց Պարույր Հայրիկյանը: Կանենք, այն, ինչ հնարավոր է անել սխալները շտկելու համար»:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակություն է տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէնութիւն / հեռ. 562863
Համակարգչային
ծառայութիւն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ընթացիկ

Եվ այսպես, մարտի 30-ին Ռոբերտ Քոչարյանը եւ Կարեն Դեմիրճյանը մնալու են դեմ առ դեմ: Դեմ առ դեմ այնքանով, որքանով թույլ է տալիս մեծ քաղաքականությունը: Հիմա տեղին է հիշել երկու խոստովանանք արտահայտված երկու հավակնորդների կողմից. «Ես շարունակելու եմ մնալ քաղաքականության մեջ» (Կ. Դեմիրճյան), «Ընտրվելու դեպքում հավանաբար կվերադառնամ Արցախ եւ կանցնեմ մեկ այլ աշխատանքի» (Ռ. Քոչարյան): Նշանակո՞ւմ է սա, որ Կարեն Դեմիրճյանը գիտի, թե չի դառնա նախագահ, իսկ նման այս կերպերով: Մինչդեռ հստակ է, որ հայտարարության մեջ, թող եւ շատ կոշտ անընդունելի եղանակով, այնուամենայնիվ առանձնացված է բուն ընտրությունների սոսկ ընթացքը եւ ոչ թե վիճարկելի են համարվում արդյունքները կամ ստացած վարկանիշների ճիշտ ու սխալը: Ցավալի է, որ կիսապաշտոնական պաշտպանները գերազանցապես վերաբերում էին ստացված արդյունքների լեգիտիմության պաշտպանությանը: Գոյանում էր տրամաբանական խախտում: Բավական էր, որ Հրանտ Խաչատրյանը կամ, օրի-րի: Այլապես նման դաշինքները գաղափարական առումով չէին լինի այսքան տարրալուծված եւ իրարամերժ: Երեւի թե իրականությունը սա է: Հստակ է նաեւ, որ հայտարարությունը ականջատիրական բնույթի է: Այն ուղղված է աշխարհին, որի առաջին արձագանքը ԵԱՀԿ դիտորդների երեկվա վիճակագրությունն է:

Անձերի խաղը Հայաստանում գլխավոր քաղաքականությունն է: Կարեն Դեմիրճյանին քննադատում են Սպիտակի երկրաշարժի փլուզված շենքերի մեղադրանքով, թեեւ նա փոխարենը կարող է ա-

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆ

Անձնական քաղաքականություն

Ռոբերտ Քոչարյանը համոզված է, որ կանցնի: Ես իբրեւ սովորական լրագրող իրավունք չունեմ դա իմանալու: Ասել, թե «Ռոբերտ Քոչարյանի վերջնական հաղթանակին մնացել է 13 օր» (ընդ որում ոչ այնքան ասել, որքան հաստատել հսկայական տառերով եւ ըստ այդմ լուսանկարով) ոչ միայն զգացմունքների արտահայտման չափավորությունից վեր է, ոչ միայն վտանգավոր զուգորդությունների առիթ է, այլեւ, իմ ընկալմամբ, նախ եւ առաջ անարհեստավարժ գործելակերպ: Տվյալ դեպքում խոսքը ոչ թե «Հայոց աշխարհ» օրաթերթի անձնակազմին, այլ իբրեւ գլխավոր պատասխանատուի խմբագրին է վերաբերում: Ամենաքիչը կուզեմ, որ խոսքս չդիտվի անձնավորված կամ միտումնավոր: Խոսքը սոսկ սկզբունքի մասին է...

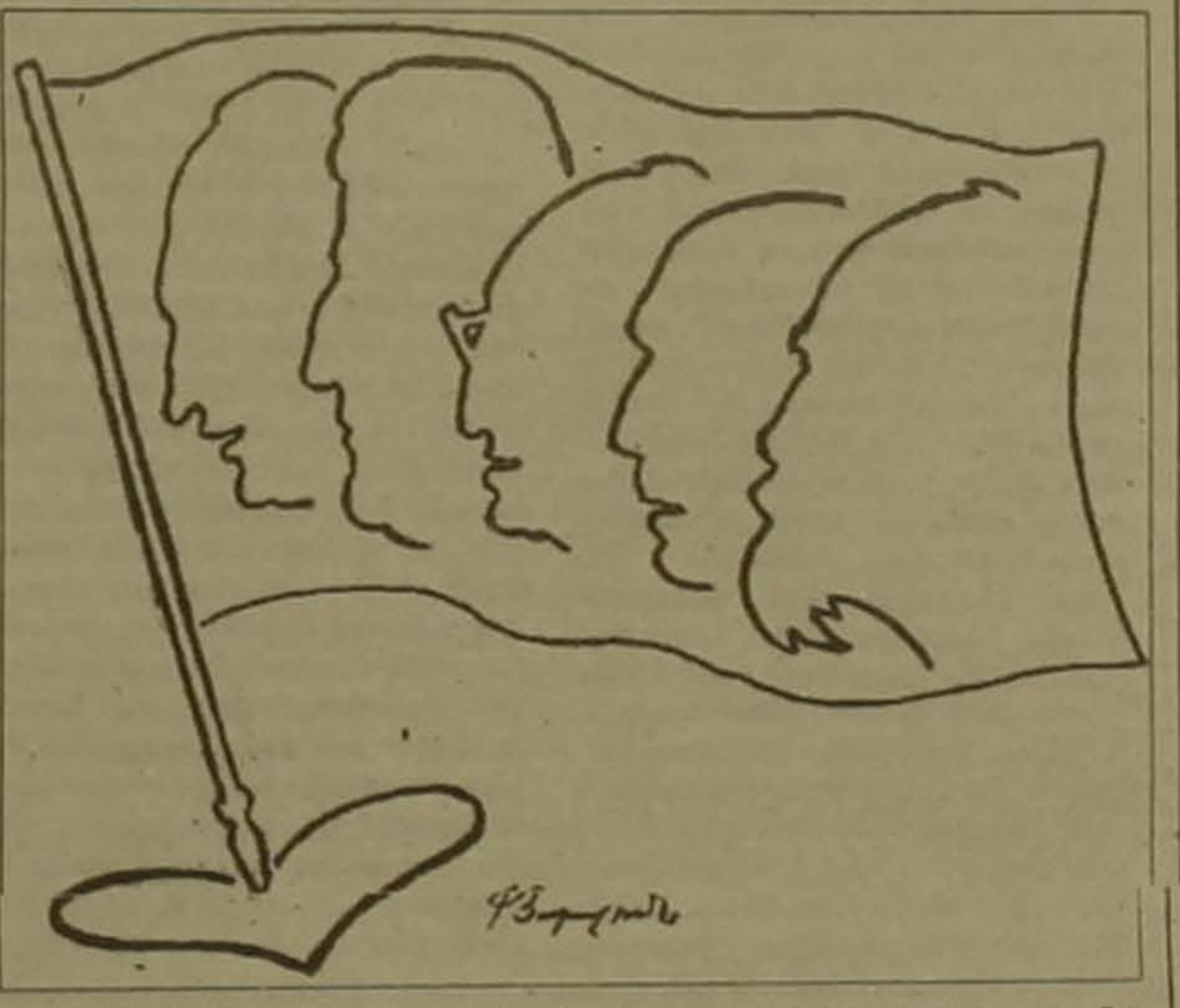

Անձնավորվածության գործոնը այսօր հաղթանակում է մեր երկրում: Ամեն մի գաղափար կամ դրույթ, յուրաքանչյուր կատակ կամ քննադատություն ներկայումս ճնշված է մի բեռի տակ, ինչը գծիկավորը կարելի է անվանել հոմո-ֆոբիա- հոմոմանիա:

Այս բեռը կրում են բոլորը՝ նախագահները, նախարարները, քաղաքական գործիչները, գործարարները, հանցագործները, տղամարդիկ, կանայք... Այս ախտով է ներծծված հայաստանյան մթնոլորտը, նաեւ քաղաքական: Եվ հենց այս մթնոլորտում Ռոբերտ Քոչարյանը եւ Կարեն Դեմիրճյանը դեպք է դուրս գան դեմ-դիմաց:

«Հինգի հայտարարությունը» այսօր թիրախ է դարձել ոչ այնքան գաղափարային փամփուշտների համար, որքան հենց անձնական: Հազվադեպ են լսվում անաչառ եւ հիմնավորված քննադատություններ: Հիմնականում «Ո՞վ է Վազգենը, կամ ո՞վ է Պարույրը», եւ նակ. Արտաշես Գեղամյանը, կամ մեկ այլ թեկնածու հենց նման եղանակով քննադատեին հայտարարության հեղինակներին, եւ իրենց լուսանկարները արդեն իսկ կարելի է տեսնել մեր շատ թերթերի էջերում: Մի բան, որ անհնար էր պատկերացնել տարիներ շարունակ, թեեւ մասնավորապես Հրանտ Խաչատրյանը թե տասը տարի առաջ եւ թե ընդամենը մեկ ամիս առաջ նույն արժանավոր մարդն էր:

Հստակ է նաեւ, որ «հինգի հայտարարությունը» նույնպես անձնական միություն է, քանզի հիմքում չկա ոչ մի գաղափար: Բնեւ-ռապես տարբեր անձնավորություններ, ռազմավարություններ եւ մարտավարություններ հենց այնպես չեն միավորվում: Թե Հայաստանում եւ թե որեւէ այլ երկրում նման դաշինքները սովորաբար ուղղված են լինում ինչ-որ մեկի դեմ: Անձի եւ նրա գաղափարնե-ցել, որ շինարար ղեկավար էր: Դեմիրճյանին զրկում են եղած բարիքների համար, իսկ երբ հարցը հասնում է արտաներին «մեղավորը սիստեմն էր»: Մի խոսքով, կորչում է գաղափարը եւ կրկին մնում է անձը:

Իրականում այսօր կարելի է արձանագրել մի նոր քաղաքական միջավայր, կան նախադրյալներ նոր ընդդիմության ձեւավորման համար: Արդեն որերորդ անգամ ականատես եւ անհասկացող ենք դառնում հին ուժերի նոր վերադասավորմանը եւ նորից անձերի շուրջ: Մարտի 30-ին մրցակցելու են ոչ թե քաղաքական դավանանքները, այլ հենց Ռոբերտ Քոչարյանը եւ Կարեն Դեմիրճյանը: Յուրաքանչյուրը իր թիմով, ինչպես լինում է բակերում: Պատահում է նաեւ, մեկը ժամադրության չի ներկայանում, թիմն է համոզում: Դե՛ մեր բակն է, կարդենք կտեսնենք...

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

«Միփան» ֆիրմայի երկու բանվորներ հացադուլ են սկսել

«Ազգի» մարտի 7-ի համարում տեղեկացրել էինք ՊՆ համակարգում գործող «Միփան» (նախկինում «Ավիաշինտրեստ») ֆիրմայի բանվորների բողոքի ցույցի մասին, որի նպատակը ՀՀ վարչապետի ուշադրությունը վերջին երեք տարիների բանվորներին պարբերաբար «թերվճարվող» աշխատավարձերի վրա հրավիրելն էր: Սակայն խնդիրը ոչ միայն չի կարգավորվել, այլեւ սրվել է: ՊՆ կապիտալ շինարարության վարչության պետ Արմեն Սարգսյանը սպառնալիքներով է դիմավորում բանվորների պահանջները «խոստանալով» աշխատանքից ազատել բոլոր նրանց, ովքեր կհամարձակվեն բողոքել: Բանվորները, ստիպված, դարձյալ հավաքվել են ՀՀ կառավարության շենքի մոտ, այս անգամ հայտարարելով նստացույց «մինչեւ վերջ», այսինքն, աշխատավարձերի վճարումը: Բանվորներից երկուսը՝ Սամվել Աբրահամյան եւ Սեյրան Հովհաննիսյան, բողոքի ծայրահեղ միջոց են ընտրել՝ հացադուլ սկսելով կառավարության շենքի մոտ: «Ինչո՞ւ» հարցին Ս. Հովհաննիսյանը պատասխանում է. «Իմ էրեխեքը տանն են սոված մեռնում, ես՝ այստեղ: Լույս չկա, ջուր չկա, հեռախոսը չի աշխատում, բոլորը կտրել են, որովհետեւ չենք վճարում: Ինչո՞վ վճարենք: Պետությունն ինձ 100 հազար դրամ է պարտք, թող տա վճարեմ»: Մյուսները թեեւ չեն միացել հացադուլին, բայց տարբերություն չեն տեսնում իրենց եւ հացադուլավորների միջեւ. «բոլորս էլ սոված ենք, ո՞ր մեկս է կուշտ»: Տվյալներ կան, եւ վարչապետի օգնականն էլ հավաստիացրել է, որ իրենց հասանելիք գումարը փոխանցված է Արդշինբանկի համապատասխան հաշվին, բայց չի հասնում տերերին, ասում են նրանք:

Ավելորդ է ասել, որ բողոքող բանվորների նյարդերը լարված են, եւ երբ, ժամը 16-ի դրությամբ, փորձեցինք պարզել, իշխանությունները արձագանքե՞լ են իրենց բողոքին, զայրույթի ալիքը, չգիտես ինչու, հասցեագրվեց մեզ. «Որ գրեցիք, ի՞նչ, մի բան արեք, ընթացք տան մեր գործին»: Իսկ բանվորներից մեկը կասկածամտորեն հարցրեց. «Երեք ժամ առաջ եկաք, ինֆորմացիա տարաք, հիմա՞ ինչ եք ուզում»: Մինչեւ այդ պահը բանվորներով ոչ ոք չէր հետաքրքրվել...

Լ. Պ.

ԵՐԵՎԱՆ

Բենեֆիս մամուլի ակումբո՞ւմ

Կենացները Ազգային հեռուստատեսության «Մամուլի ակումբ» ծրագրի եթերում, ինչպես ասում են՝ քաղցրանում են... Նախորդ տարիներին ընդդիմադիր ձեւացող, բայց մինչեւ ուղնուծուծը տերպետրոսյանամետ լրագրողը, ճիշտ ժամանակին հիշելով, որ լրագրողն էությամբ ընդդիմադիր է, եւ, վերջապես, ընդդիմադիր լինելու իրական հնարավորություն ստանալով, արտահերթ ընտրություններում «նոմենկլատուրայի ներկայացուցչին» պաշտպանող գործընկերոջը երճվանքով եւ չարախնդությամբ հիշեցնում է, որ նախկինում վերջինս ընդդիմության թեկնածուին է պաշտպանել... «Կտսամ-բանքն», անշուշտ, վերաբերում է նաեւ այն բազմաթիվ ընտրողներին, ովքեր նախորդ ընտրություններում քվեարկել էին միասնական թեկնածուի օգտին, իսկ հիմա «դավաճանաբար» անցել են «իշխանությունների թեկնածուի» կողմը: Կարեւոր չէ, որ վերջինս ոչ թե երկրի տնտեսական, քաղաքական կաթվածահար վիճակի հեղինակն է կամ համահեղինակը, այլ դարաբաղյան ազատամարտի լիդերը, եւ ոչ թե ադահով հեռուներից է մասնակցել «շարժմանը», այլ ղեկավարել այն պատերազմական գործողությունների բուն կենտրոնում, վտանգելով իր եւ մերձավորների կյանքը:

Քաղաքական այդ շոուն կարծես ընտրություններից մոտ մեկ ամիս առաջ «բացահայտված» նորուղիականի բենեֆիսը լիներ, որ հաղորդաժամի գրեթե կեսը «լցրեց» լացակումած ձայնով, չհասկացված լինելու տառապագին շեշտադրությամբ հեռուստադիտողին ողջամտության կոչող պոռթկումներով: «Սահմանադրական հեղաշրջման», «խաղաղության կուսակցության» մեսիայի եւ նրա առաքյալների նախընտրական ելույթներում երեւի բաց կետեր էին մնացել, եւ հեռուստադիտողի համբերության բաժակը լցնելու եւ դակասը լրացնելու անհրաժեշտություն կար՝ Հայաստանում տեղի ունեցած եւ շարունակվող «վերականգնողական գործընթացները» հնարավորինս արժեզրկելու եզակի մտահոգությամբ, ինչը բնական է այն «ընդդիմադիրների» համար, որ Տեր-Պետրոսյանից հետո կորցրել են նախագահի որեւէ թեկնածուի օգտին քվեարկելու եւ... առհասարակ ապրելու ցանկությունը:

Էհ, մնում է ուրախանալ, որ կյանքը շարունակվում է, եւ հաջողություն մաղթել «նախկին ընդդիմադիրներին», որ հնարավորություն են ստացել եւ կարող են գործել նոր, հայրենիքի «շինարարության» առավել ակտիվորեն եւ կառուցողաբար մասնակցելու դիրքերից: Առանց բարդույթների...

Լ. Պ.

ԳՅՈՒՄՐԻ

Շիրակ. Մասնակցել է ընտրողների 58,4 տոկոսը

Շիրակի մարզային ընտրական հանձնաժողովի նախագահ Մուրադ Գրիգորյանը երեկ տեղեկացրեց մարզի տարածքում նախագահական ընտրությունների նախնական արդյունքների մասին: Տեղամասային հանձնաժողովներից ստացված՝ ամփոփիչ արձանագրությունների տվյալներով, Շիրակում ընտրելու իրավունք ունեցողների թիվը ըստ ցուցակների եղել է 203490 մարդ: Քվեարկությանը մասնակցել է 118825 մարդ կամ ընտրողների թվի 58,4 տոկոսը: Հանձնաժողովի նախագահի գնահատմամբ սա մարզի համար ակտիվության բարձր ցուցանիշ է: Ըստ ներկայացված տվյալների մարզում ամենից շատ՝ 39655 ձայն կամ բոլոր քվեների 34,3 տոկոսը տրվել է Ռ. Քոչարյանի օգտին: Երկրորդը Կարեն Դեմիրճյանին տրված 31843 ձայներն են (27,3 տոկոս):

Առայժմ ըստ հերթականության հաջորդում են Ս. Բաղդասարյանը ([illegible],8 տոկոս), Վ. Մանուկյանը (13,3 տոկոս), Պ. Հայրիկյանը (7,2 տոկոս): Մնացած թեկնածուների ստացած ձայների քանակը մեկ տոկոսից պակաս է:

Գ. Մ.

Համակարգչային դասընթացներ հաշմանդամների համար

Հայ առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ-ի Արեւելյան թեմի Հայ օգնության ֆոնդը այս ծրագիրն իրականացնում է ՀՀ սոցիալական ապահովության նախարարության խնդրանքով: Ֆոնդի Շիրակի մասնաճյուղը Գյումրիի Արիս Քուփերսթոկի անվան Ջեյ-Դի-Սի վերականգնողական կենտրոնի շենքում հաշմանդամների համար կազմակերպել է համակարգչային ուսուցման եռամսյա անվճար դասընթացներ: Հունվարից գործող այդ դասընթացներում ընդգրկված են քաղաքի 16–40 տարեկան 15 հաշմանդամներ, որոնք ավարտելուց հետո կստանան համապատասխան վկայականներ եւ կունենան լավ վարձատրվող աշխատանք ձեռք բերելու հնարավորություն:

Մասնաճյուղը քաղաքում զուգահեռաբար իրականացնում է մեկ այլ՝ գործազուրկների եւ ոչ լիարժեք աշխատանքով ապահովվածների արհեստագործական ուսուցման ծրագիր: Այն մեկ անգամ արդեն հաջողությամբ իրագործվել է անցյալ տարի, ամերիկյան «Ջեներալ էլեքթրիկ» ընկերության ֆինանսավորմամբ: Այս տարի ֆինանսավորողն ինքը՝ ՀՕՖ-ն է: Համակարգչային գրագիտության, ատաղձագործության, ժանյակագործության, շյուղագործության, զոդելենագործության եւ բարդ սարքերի վերանորոգման ուսուցման խմբերում ընդգրկված է 50 հոգի:

Գ. Մ.

ԵՐԱԽՏԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԽՈՍՔ

Լավ բժիշկը հոգով է հարուստ

Խոսք ցանկացած մարդու հետ բժշկական թեմայով, թե մեր օրերում, երբ մարդ հիվանդանում է, ինչ տպավորությամբ է դուրս գալիս հիվանդանոցից կամ պոլիկլինիկայից՝ լավ բան չեք լսի:

– Ամեն ինչ փողն է որոշում, կասեն նրանք:

Սակայն հպարտությամբ ու երախտագիտությամբ ես լցվում, երբ բժիշկների մեջ հանդիպում ես նաեւ անշահախնդիր ու անձնվեր մարդկանց:

Այդպիսի անձնավորություն է Երեւանի հանրապետական ստոմատոլոգիական կենտրոնի (Թումանյան 23) պարադոնտոլոգիայի բաժնի բժշկուհի Մարիամ Ազիզբեկյանը, ինչպես նաեւ բաժնի բուժքույր Կարմեն Աստրյանը: Նրանք առանձնակի հոգատություն են հանդես բերում կենսաթոշակառուների ու հաշմանդամների նկատմամբ եւ բուժումը անվճար կազմակերպում:

Այս գործում իր լուման ունի նաեւ կենտրոնի տնօրեն, հիանալի ղեկավար ու բժիշկ Հ. Վանցյանը: Նա անձեռնել եւ մասնագետ կադրերով համալրել է մի կոլեկտիվ, որը շարունակում է իր երախտավոր, նախկին տնօրեն եւ հիմնադիր Էդվարդ Գոլանյանի ժողովրդանվեր ուղին:

Նման մարդկանց շնորհակալություն հայտնելը դեռ քիչ է:

ՆԱԻՐԱՏԱՆ ԲՐՈՒՏՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ՀԵՏԸՆՏՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Արժանի լինել ժողովրդի վստահությանը

Եղավ այն, ինչ պիտի լիներ՝ չկարողացանք խուսափել նախագահական ընտրությունների երկրորդ փուլից: 1996-ի սեպտեմբերյան խայտառակությունը, բարեբախտաբար, չկրկնվեց: Ըստ տեղերից ստացվող տեղեկությունների՝ ընտրությունները մի խոշոր առաջընթաց էին վերջին 10 տարիների բոլոր ընտրությունների համեմատությամբ, սակայն, ավաղ, չկարողացանք խուսափել նաեւ անպատվաբեր միջադեպերից եւ ողջ ընթացակարգի վրա այս կամ այն կերպ ազդելու երեւույթներից: Այնուամենայնիվ, պետական մեքենան չզբաղվեց արդեն ընտրություններից հետո ստացված թվերը «դզելփչելով». այսօր Հայաստանում հազիվ թե որեւէ մեկը կասկածում է վստահության այնքան էլ ոչ արժանի տեղամասային, համայնքային եւ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովներին, թե նրանք ճիշտ չեն հաշվել քվեատուփերից հանված քվեաթերթիկները կամ հրապարակել են մատից ծծած թվեր: Այդ ամենը, բարեբախտաբար, արդեն անցյալին է պատկանում:

Իհարկե, այս ընտրություններն իդեալական չէին: Ես չգիտեմ, ընդհանրապես որեւէ երկրում իդեալական ընտրություններ լինո՞ւմ են, թե ոչ: Բայց որ ստացված արդյունքները համահունչ էին հասարակական տրամադրություններին՝ կասկածից դուրս է: Եղած խախտումները, ներառյալ մինչեւ բուն ընտրությունների օրը ընտրողներին զանազան, այդ թվում՝ անթույլատրելի մեթոդներով «կողմնորոշելու» միտումները, հազիվ թե էական ազդեցություն են գործել ձայների բաշխման վրա: Ես անթույլատրելի եւ միանգամայն մերժելի եմ համարում բոլոր այն պնդումները, թե իբր ժողովուրդը, ենթարկվելով ճնշումների, քվեարկել է ոչ խղճի մտոք: Դա նախ եւ առաջ վիրավորական է ժողովրդի համար: Ժողովուրդը իր ընտրությունը կատարեց: Քաղաքական քաջություն եւ ազնվություն է պետք ժողովրդի կատարած ընտրության արդյունքներն ընդունելու, այդ ընտրությանը ենթարկվելու համար: Ժողովուրդն իր ընտրությունը կատարել էր նույնիսկ 1996-ին, իրոք աներեւակայելի ճնշումների պայմաններում, որն այս անգամ, փառք Աստծո, չկար: Նախկին նախագահն ու նրա «թիմը» հանցավոր անպատասխանատվություն ունեցան ժողովրդի ընտրությանը չենթարկվելու, նրա հավաքական կամքին հակադրվելու, նրան «ուղղելու»: Հետեւանքը ՀՀՇ-ի քաղաքական ռեժիմի հոգեվարքի ձգձգումը եղավ, բայց ոչինչ ավելի: Սա անմոռանալի դաս է ապագայի, նաեւ՝ երկու շաբաթ հետո վրա հասնելիք ապագայի համար, երբ անց ենք կացնելու նախագահական ընտրությունների երկրորդ փուլը: Ուստի հիմա ճիշտ ժամանակն է շատ լրջորեն ծանրութեթեւ անելու, թե մեզ ինչ տվեց առաջին փուլը:

Ըստ իս՝ հետեւյալը. երկրորդ փուլ անցած թեկնածուներից ոչ մեկը, ով էլ հաղթի, ժողովրդի անվերապահ հիացմունքի առարկան չէ: Եվ երկրորդ փուլի հաղթողը առաջիկա պաշտոնավարության բոլոր հինգ տարիներին, եթե նույնիսկ պատկառելիորեն առաջ անցնի մրցակցից, միշտ պետք է հիշի, որ ինքն ամեն օր, ամեն ժամ պարտավոր է ժողովրդին ապացուցել երկրի առաջին դեմքի պաշտոնը զբաղեցնելու իր արժանավորությունը: Նա պիտի հասկանա, որ նախագահի բարձր դիրքին ինքը հասել է մի խոշոր չափով «պատահիկ» վստահության հաշվին, քանզի «կանխիկ» վստահության չափը սահմանվեց արդեն առաջին փուլում: Վայ մեզ, եթե ապագա նախագահը, մատի փաթաթան դարձնելով երկրորդ փուլում ստանալիք ձայները, կրկին տառապի ինքնասիրահարվածության հիվանդությամբ եւ իրեն համարի լավագույններից լավագույնը, մի տեսակ Արամազդի որդի, երկնքից իջած «փրկիչ», ոտքերն ամպոտ «հրեշտակ», որը ոչ թե ինքը պիտի արժանի լիներ ժողովրդին, այլ ժողովուրդն իրեն: Սա մեկ:

Երկրորդ. Ռոբերտ Քոչարյանի եւ Կարեն Դեմիրճյանի երկրորդ փուլ անցնելը պետք է գնահատել իբրեւ միանգամայն օրինաչափ երեւույթ: Անկախ այն հանգամանքներից, որոնք կանխորոշեցին նրանցից յուրաքանչյուրի այդ մեծ հաջողությունը (դրանց հետագայում կանդրադառնանք) հարկ է հասկանալ, որ նրանք երկուսն էլ ներկայիս հայ իրականության մեջ ամենաբարձր պաշտպանության արժանացած անհատականություններն են, հետեւաբար պարտադիր է նրանցից յուրաքանչյուրի հանդեպ պատշաճավորություն պահպանելն ու հարգալից վերաբերմունք դրսեւորելը: Ընդհանրապես, պատշաճավորությունն ու հարգալից վերաբերմունքը ցանկացած քաղաքացու, ցանկացած քաղաքական գործչի, նույնիսկ ամենամերժելի գաղափարներ կրողի նկատմամբ՝ տվյալ հասարակության քաղաքակրթվածության չափանիշներից է: Եթե մենք կարողացանք առաջին փուլում հանդուրժելի համարել նույնիսկ Աշոտ Բլեյանի նման մերժելի մի կերպարի եւ մերժելի գաղափարախոսության կրողի գրանցվելը իբրեւ նախագահի թեկնածու եւ նրա ազատ մասնակցությունը նախագահական ընտրություններին, ապա առավել եւս պարտադիր պետք է լինի ընտրարշավի երկրորդ փուլ դուրս եկածների վերաբերյալ: Կուզենայի հուսալ, որ առաջիկա երկու շաբաթներին մենք կկարողանանք խուսափել մեկին կամ մյուսին քարկոծելու, վարկաբեկելու, յուրաքանչյուրին ճիշտ ու սխալ մեղադրանքներ ուղղելու անպատվաբեր գայթակղություններից, որոնցից, ավաղ, զերծ չմնացին առաջին փուլում: Այս հորդորս առաջին հերթին կուզենայի հասցեագրել նախ եւ առաջ երկու մրցակիցներին, եւ նոր միայն՝ նրանց կողմնակիցներին:

Երրորդ. եթե ընտրարշավը շարունակող երկու թեկնածուների համար էլ ազգային միասնությունն ապահովելու խոստումները քաղաքական շահարկում չեն, այլ՝ ներքին էություն եւ մեր պետության ապրած ներկա դժվարին պահի պատասխանատվության խոր գիտակցություն, ապա նրանք պետք է իրենց մեջ ուժ գտնեն հաղթահարելու անձնական հավակնությունները եւ չայրեն միմյանց կապող կամուրջները: Երկուսն էլ պետք են մեր հասարակության որոշակի խոշոր քաղաքական զանգվածներին, հետեւաբար՝ պետք են մեր պետությանը, եւ անձամբ ես շատ կուզենայի հաղթողին տեսնել նախագահի, պարտվողին՝ վարչապետի դերում, որով եւ մի խոշոր չափով կապահովվեր ազգային միասնությունն ընտրություններից հետո: Այս գաղափարն իմը չէ, սա դեռ ընտրությունների առաջին փուլից առաջ հրապարակավ շեշտում էր պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանը: Ես միայն կուզենայի ավելացնել, որ նախագահության երկու թեկնածուները ամենեւին էլ տարբեր, առավել եւս իրարամերժ գաղափարախոսությունների չեն դավանում եւ իրենց հաղթանակի դեպքում նրանցից ոչ մեկը ոչ երկրի ներքին կյանքում, ոչ արտաքին քաղաքականության մեջ համակարգային փոփոխություններ չեն խոստանում: Այդպիսի փոփոխություններ նախագահության 12 թեկնածուներից խոստանում էին միայն երկուսը՝ Սերգեյ Բադալյանը եւ Աշոտ Բլեյանը: Թե առաջինի, թե երկրորդի գաղափարներն ընտրության առաջին փուլում մերժվեցին բավական ազդու կերպով՝ Բադալյանինը 90, Բլեյանինը՝ 99,9 տոկոսով: Իսկ ահա Քոչարյանի ու Դեմիրճյանի, ինչպես նաեւ մյուս թեկնածուների նախընտրական ծրագրերում էական տարբերություններ չկան, հակառակը՝ ընդհանրություններն ավելի շատ են: Հետեւաբար ոչ միայն երկրորդ փուլ անցած, այլեւ մյուս 8 թեկնածուների ծրագրերի ու կարողությունների միավորելը, ըստ իս, խիստ օգտակար կլիներ մեր պետությանը: Իհարկե, սա ամենեւին պարտադիր չէ: Երկրորդ փուլում հաղթանակ տարած նախագահը, եթե նույնիսկ աննշան առավելություն ստանա, միանգամայն իրավասու է իրեն կատարելապես ազատ զգալու ապագա կառավարությունը կազմելիս եւ քաղաքականություն իրականացնելիս, հաշվի չառնելով ոչ միայն պարտվածին, այլեւ, որ ինքնըստինքյան հասկանալի է, առաջին փուլում դուրս մնացածներին: Բայց արդյո՞ք դա մեծ շռայլություն չի լինի մեր պետության համար:

Չորրորդ եւ առայժմ վերջին դիտարկումը. ընտրության առաջին փուլը ամենահամոզիչ մի ապացույց ու պատասխան էր մինչ այդ կատարվող շահարկումներին, թե որքանով օրինական է Ռոբերտ Քոչարյանի առաջադրումը ՀՀ նախագահի պաշտոնում: Եթե պետության մեջ բարձրագույն արժեքը ժողովրդի կամքն է եւ իշխանության աղբյուրը ժողովուրդն է, ոչ թե նրա վզին բռնությամբ փաթաթված Սահմանադրությունը, ապա այդ կամքը դրսեւորվեց Սահմանադրության խնդրո առարկա դրույթը վերանայելու ժողովրդի անսքող ցանկությամբ: Սա մի իրողություն է, որի հետ չեն կարող հաշվի չնստել ոչ երկրի ներսում, ոչ դրսում:

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

«Քանի-քանի նոր տարիներ անցել են գլխովս եւ որքան տարբեր նոր տարիներ»

Հովհաննես Քաջազնունու նամակը որդուն

Հովհաննես Քաջազնունին իր ժամանակի ամենապայծառ եւ ամենաողբերգական դեմքերից է: Բազմաշնորհ մի անձնավորություն (ճարտարապետ, արվեստաբան, գրականագետ, քաղաքական գործիչ), որի անունը, ցավոք, երկար ժամանակ մոռացության է մատնվել: Նա իր ամբողջ կյանքում երազեց ապրել ազատ ստեղծագործական կյանքով, սակայն ստիպված եղավ կյանքի մեծ մասը նվիրաբերել իր ժողովրդի ազատագրման գործին: Պատիվ ունեցավ լինելու Հայաստանի առաջին հանրապետության առաջին վարչապետը, ապրեց իր ժողովրդի ճակատագրով, կրեց նրա հետ բոլոր դառնությունները եւ ճակատագրի հեգնանքով որպես «ժողովրդի թշնամի» իր մահկանացուն կնքեց ստալինյան բանտում: Ներկայացնելով Հ. Քաջազնունու այս նամակը՝ ուղղված որդուն՝ Ռուբենին, կարծում ենք, փոքր-ինչ նպաստած կլինենք նրա մարդկային նկարագրի բացահայտմանը:

ՄԱՐԻՆԵ ՀԱՐՈՅԱՆ, Գրականության եւ արվեստի թանգարանի գիտաշխատող

Ռուբեն ջան. Դեկտեմբերի 31-ն է, տարվա վերջին օրը, գիշերվա ժամի մոտ 11-ը: Մարգոն գնացել է ընկերների մոտ՝ Նոր տարին դիմավորելու: Բնակարանում մայրիկն ու ես մնացել ենք մենակ: Երկուսս էլ լուռ ենք: Մայրիկը նստած է սեղանատանը, յես իմ սենյակում եմ: Չը գիտեմ ինչ մտքերի մեջ է խորասուզված մայրիկը, իսկ յես ընկել եմ հիշողությունների աշխարհը: Եվ ահա մտքերս յեկան կանգնեցին քեզ վրա, հիշեցի, թե ինչպես ճիշտ 12 տարի առաջ, այս նույն գիշերը, ստացա քո երկտողը Պարսից եւ թե ի՛նչ ապրեցի յես այն օրերը... Ու մի անհաղթելի պահանջ զգացի գրել քեզ, թեեւ գրելն այնքան էլ հեշտ չէ. մեր բնակարանում շատ ցուրտ է (8 աստիճան ռեոմյուրով) եւ գրիչը հազիվ եմ շարժում, քանի որ ձեռներիս ձեռնոցներ ունեմ հագած:

Հուշեր, անվերջ հուշեր, շարան-շարան, մեկը մյուսի հետեւից... Քանի-քանի նոր տարիներ անցել են գլխովս ու վորքան տարբեր տարիներ:

Մանկության տարիներս պատրիարքական տան մեջ՝ նահապետական նիստ ու կացով, հնադարյան սովորություններով ու կարգերով: Առաջին տարիները Թիֆլիսում՝ օտար միջավայր, փակ պանսիոնի զարշելի մթնոլորտ, ընտանիքի ու հայրենիքի կարոտ: Հետագա տարիները դպրոցում՝ առաջին ցասումներ դպրոցական կարգերի ու ուսուցիչների դեմ, անարդարության, բռնության ու իրավազրկության դեմ: Առաջին աղոտ յերազներ մարդավայել կյանքի մասին, ծանոթություն անլեգալ գրականության հետ, գաղտնի խմբակցություններ (խիստ կոնսպիրատիվ), ծրագրեր, տաք-տաք վեճեր: Հետո՝ ուսանողական շրջան. մի կողմից՝ աղմկալից հարբեցողություն մայրաքաղաքի տրակտիրներում ու փողոցային ընդհարումներ վոստիկանության հետ, մյուս կողմից՝ ըմբոստ վոգու վերջնական կազմակերպում, հեղափոխական տրամադրությունների ծավալում ու խորացում, քաղաքական խիզախ ծրագրեր ու պատրաստություններ, առաջին փորձեր լրջորեն կազմակերպվելու պայքարի համար, աքսորվելու ու զոհվելու, մանավանդ զոհվելու բուռն տենչ: Արանքում՝ սիրահարություն, ամուսնություն, կին, երեխաներ: Հարատեւ ու սուր կոնֆլիկտ՝ ընտանիքի հոր ու քաղաքական գործչի պարտականությունների մեջ: Հետո՝ յերկար տարիներ ընդհատակյա աշխատանքի, մշտական լարված դրություն, մշտական երկյուղ բռնվելու, շպիկներ, խուզարկություններ, ժանդարմերիա: Հետո՝ թուրք-հայկական արյունահեղ ընդհարումներ, զինված ինքնապաշտպանություն, կյանքի ու մահվան կռիվ: Հետո՝ առաջին հեղափոխությունը, նոր հույսեր ու հեռանկարներ, նոր դիրքավորումներ, կարճատեւ վոգեւորություն: Հետո՝ Ստոլիպինյան ռեժիմ, սրված ռեակցիա, հետապնդումների խստացում, ձերբակալություն, մեղադրական ակտ, քաղաքական մեծ դատ:[1] Հետո՝ փախուստ արտասահման, թափառում «օտար հորիզոնների տակ», ինչպես կասեր Ահարոնյանը:[2] Հետո՝ կես լեգալ վերադարձ, պատերազմ, Ազգային խորհուրդ, կամավորական խմբեր, վճռական պայքարի յեռուզեռ: Հետո՝ սարսափելի 15 թվականը. տեղահանություն, կոտորած, բնաջնջում, տասնյակ հազարներով փախստականներ, սով, համաճարակ: Մի ահռելի զոհաբերություն, բազմատանջ ժողովրդի մի կեսի վոչնչացում՝ հանուն մնացած կեսի քաղաքական ազատագրման: Հետո՝ փետրվարյան հեղափոխությունը, նոր խանդավառություն, նոր հույսեր, հաղթական «կեցցեներ» արնաքամ սրտերից, մեռնող կոկորդներից: Ժողովուրդների ու յերկրների ինքնորոշում, տեղական իշխանությունների կազմակերպում, պահանջներ, խմբավորումներ, ծրագրեր, պատրաստություններ Համառուսաստանյան Սահմանադիր ժողովի համար: Հետո՝ հոկտեմբերյան հեղափոխություն, քաղաքացիական կռիվների ու անարխիայի շրջան, լքում պատերազմական ճակատների, թուրքերի ագրեսիան, անզոր ճիգեր դիմադրելու քայքայված, ուժասպառ բանակի մնացորդներով: Անդրկովկասյան Սեյմ ու Ռուսաստանից անկախ դեմոկրատական ֆեդերացիա, ներքին հակամարտություններ, փոխադարձ դավադրություններ: Բանակցություններ Տաճկաստանի հետ Տրապիզոնում ու Բաթումում, պարտություն ու խայտառակ հաշտություն: Հետո՝ Անդրկովկասյան ֆեդերացիայի խախուտ շենքի վայրկենական փլուզում, Հայաստանի անկախության ակամա հայտարարում, փաստական գերություն Տաճկաստանի ձեռին, կռիվներ Վրաստանի ու Ադրբեջանի հետ, յերկրի սահմաններից դուրս եւ սահմանների ներսը, տնտեսության ծայրահեղ քայքայում, սով, համաճարակ, բարքերի վայրենացում, ընդհանուր հուսահատություն: Հետո՝ դաշնակիցների հաղթանակը 18 թվականի վերջին, Տաճկաստանը կործանված, Ալեքպոլի, Կարսի ու Էրզրումի վերագրավում, նոր հույսեր, նոր հեռանկարներ: Հետո՝ ճամփորդություն Եվրոպա ու Հյուսիսային Ամերիկա, մեծ պետությունների դռների թակում, մուրացկանություն եւ դառն հուսախաբություն: Հետո՝ 20 թվականի վերջը, թուրքերի վերստին ներխուժում, արագ ու վերջնական պարտություն, բոլոր ուժերի սպառում, անձնատրություն: Հետո՝ Հայաստանի խորհրդայնացում, նոր փախուստ, նորից թափառումներ օտար յերկրներում, հաղթված ու հուսալքված վտարանդի, չարքաշ կյանք: Հետո՝ Լոզանի դաշնագիր, -յեզրափակման վերջին խոսք, գերեզմանաքար խորտակված մի ամբողջ դարաշրջանի վրա: Վերջ մի քաղաքական գծի, մի քաղաքական ծրագրի, վորի կառուցման ու իրագործման մեջ վորոշ մասնակցություն ունեցել եմ եւ յես, վորով ապրել եմ ամբողջ 30 տարի...

Հիմա արի ավելացրու սրա վրա այն զուտ ու նեղ անձնական ցնցումները, վորոնց յենթարկվել եմ յես պատերազմի շրջանում. Հրայրն անհայտ կորած Ռուսաստանում, դուք յերեք պատերազմի մեջ: Լուրեր Հրայրի ձերբակալման մասին, Արամը լրջորեն վիրավորվում է Բագվում, Աշոտը սպանվում է Ղարաքիլիսում, Արամը սպանվում է Զանգիբասարում, դու գերի ես ընկնում Ղարսում, յենթարկվում ես զինվորական դատի, դատապարտվում ես տաժանակիր աշխատանքների, տեղափոխվում ես Արզրում, ուր շատերը ուղարկվեցին, բայց քչերը վերադարձան:

Եվ այդ բոլոր Նոր Տարիները անցել են գլխովս, տեսել եմ, ապրել եմ այդ տարիները եւ -մնացել եմ կենդանի: Վոչ միայն մնացել եմ կենդանի, այլեւ պահել եմ ընդունակություն ժպտալու ու այսպիսի յերկար նամակներ գրելու: Անհավատալի չէ՞ արդյոք: Ի՞նչ է սա, -անզգայություն, աներեսություն թե՞ հերոսություն: Վոչ մեկը եւ վոչ մյուսը: Գաղտնիքը նրանում է, վոր մինչեւ այսօր էլ յես մնում եմ լեցուն վառ հույսերով, -եւ թերեւս այսօր ավելի, քան 15 տարի առաջ: Խորտակված եմ յես անձնապես, խորտակված է իմ քաղաքական գիծը, խորտակված են իմ հետեւած ուղիները, բայց ամենեւին չի խորտակված իմ կյանքին բովանդակություն տվող իղձը: Հայաստանի ազգային պետական կյանքը կառուցվում է -ահա այն ահագին փաստը, վորի հանդեպ նսեմանում է մնացածը: Կառուցվում է եւ այդ կառուցման մեջ յես էլ ներդրում եմ իմ փշուր աշխատանքը: Ահա այն գիտակցությունը, վոր պահում է ինձ կանգուն: Մի ամսից հետո կլրանա իմ 65 տարին: Եվ այդ հասակում, մարմնով ու հոգով հոգնած, ուժասպառ, յես առավոտ շատ վեր եմ կենում անկողնից, գնում եմ աշխատանքի, ուրախանում եմ, յերբ հաջողվում է մի դրական բան անել եւ սրտանց ցավում, յեթե օրս անցնում է ապարդյուն:

Ահա, սիրելիս, քո հայրիկը ու նրա մեծ գաղտնիքը:

Հնուց սովորություն կա՝ Նոր Տարվա շեմքի վրա կաղանդել մերձավորներին, մաղթել նրանց համար ամեն տեսակի բարիքներ: Յես էլ ուզում եմ մաղթել քեզ համար եւ ահա իմ մաղթանքը. թող դու մի գծով նման լինես ինձ. ունենաս հոգուդ մեջ մի աստված, մի սրբության սրբոց, արժեքներից արժեք, -մի բան, վորը վոգեւորում է քեզ, բովանդակություն է մտցնում կյանքիդ մեջ, մղում է դեպի աշխատանք ու պայքար: Սա շատ լավ մաղթանք է:

(«Ջնջված տող») Խոսքս կտրեցի, գրածս ջնջեցի ու շարունակությունից հրաժարվում եմ, վորովհետեւ նկատեցի, վոր քարոզի բնույթ է առնում, իսկ քարոզը տաղտկալի բան է՝ թե ասողի եւ թե լսողի համար: Կետ եմ դնում: Չեմ կասկածում, որ հասկացար ասելիքս: Եվ հոգնեցա արդեն:

Նամակս սկսեցի յերեկ, դեկտ. 31-ին եւ շարունակում եմ այսօր, հունվ. 1-ի գիշերը: Յերկարեց, վորովհետեւ մի քանի տող գրում եմ ու ընդհատում, ընկնում եմ մտքերի մեջ: Ձեռներս ու վոտներս էլ սառեցին:

Դեհ, մի կողմ թողնելով բարձր նյութերը, գրկում ու համբուրում եմ քեզ պինդ-պինդ, հիշում եմ խոստումդ, թե շուտով կը վերադառնաս Թիֆլիս ու այնտեղից էլ կանցնես Յերեւան: Կարոտով սպասում եմ, թեեւ շատ էլ չեմ հավատում խոստմունքիդ: Առողջ յեղիր, ողջույն:

ՀԱՅՐԻԿԴ

31 դեկտ. - 1 հունվ. 1933

Ծանոթագրություն Ռուբեն-Հ. Քաջազնունու որդին

1. Նկատի ունի Հ. Հ. Դաշնակցության դատավարությունը

2. Ահարոնյան-գրող, քաղաքական գործիչ Ավետիս Ահարոնյան

Հրայր, Աշոտ, Արամ- Հ. Քաջազնունու որդիները

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

ՍՓՅՈՒՌՔԻ ՄԱՄՈՒԼ

Բերքլիի առաջարկած ծրագիրը զուտ թուրքական քարոզչություն է

Մեր ընթերցողներին ծանոթ լրագրող, «Կալիֆոռնիա կուրիեր» թերթի խմբագիր եւ հրատարակիչ ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆՆ այս անգամ անդրադառնում է Բերքլիի Կալիֆոռնիա համալսարանի կողմից թուրքերին առաջարկվող ծառայությանը:

Բոլոր նրանք, ովքեր առարկելի էին համարում Լոս Անջելեսի Կալիֆոռնիա համալսարանի օսմանյան ուսումնասիրությունների ամբիոն բացելու թուրքական առաջարկը չընդունելը, թող այժմ ծանոթանան, թե ինչ է պատրաստվում անել Բերքլիի նույնանուն համալսարանը:

Անհավատալի է, բայց հենց Բերքլիի Կալիֆոռնիա համալսարանն է, եւ ոչ թե Թուրքիան, այս անգամ նախաձեռնել Միացյալ Նահանգների արեւմտյան այս մասում հաստատելու թուրքական քարոզչության մի կենտրոն ընդամենը 750 հազար դոլարի դիմաց: Թուրքերին ներկայացված 12 էջանոց առաջարկում նշվում է, որ համալսարանը պատրաստ է նույնքան գումար էլ ինքը ներդնել (500 հազար Էնդրու Մելոն հաստատության միջոցով, 250 հազար Ամերիկայում ապրող թուրքերի եւ թուրքական ընկերությունների միջոցով) եւ 1,5 մլն դրամագլխով հետապնդել հետեւյալ հինգ նպատակները.

1. Թուրքերեն լեզվի դասավանդում: Համալսարանը պատրաստվում է հրավիրել լրիվ դրույքով թուրքերեն լեզվի մի մասնագետի:

2. Թուրքական տարածաշրջանի ուսումնասիրություն: Համալսարանը հրավիրելու է մեկ այցելու դասախոսի՝ դասավանդելու Թուրքիայի պատմություն եւ հասարակագիտություն, ապագայում մշտական դասախոսի հաստիքի հեռանկարով:

3. Գրադարանային օժանդակություն: Համալսարանի բյուջեով նախատեսված թուրքերեն գրքերի ձեռքբերումից բացի, թուրքերեն գրքերի եւ պարբերականների հավելյալ հատկացում համալսարանի գլխավոր գրադարանին:

4. Թուրքիային եւ թուրքական աշխարհին վերաբերող հրապարակային դասախոսությունների եւ մշակութային միջոցառումների (ցուցահանդեսներ, կինոդիտումներ) կազմակերպում:

5. Վարչական օժանդակություն: Հոգալ Միջին Արեւելքի ուսումնասիրությունների կենտրոնի պաշտոնյաների աշխատավարձերն ու ցուցաբերել նյութական հավելյալ օժանդակություն:

Այդ հեռուն գնացող ծրագիրը ղեկավարվելու է Միջին Արեւելքի ուսումնասիրությունների կենտրոնին առընթեր կազմված թուրքական ուսումնասիրությունների խորհրդատու կոմիտեի կողմից, որն էլ զբաղվում է դասախոսների ընտրությամբ, դասաժամերի բաշխումով, ինչպես նաեւ միջոցառումների կազմակերպմամբ եւ դրամահավաքով: Այդ խորհրդատու կոմիտեի անդամներից են լինելու Միջին Արեւելքի ուսումնասիրությունների կենտրոնի վարիչն ու նրա տեղական աշխատակազմի թուրքամետ գիտնականները, Հյուսիսային Կալիֆոռնիայում Թուրքիայի հյուպատոսը եւ Ամերիկայի թուրքական համայնքի ներկայացուցիչը:

Ծրագրի առաջարկության ներածականում այնպիսի ներբողական խոսքեր են շռայլված Թուրքիայի եւ թուրքերենի եւ նրանց կարեւորության մասին, որ ամոթով կթողնեն Թուրքիայի պատվիրած եւ ԱՄՆ-ի հասարակական հարաբերությունների հզոր հաստատությունների կողմից թողարկված ցանկացած գրություն:

Ուղղակի ապշեցուցիչ է տեսնել, թե ինչպիսի՛ ստորացուցիչ քայլերի կարող է դիմել խիստ հարգարժան ուսումնական մի հաստատություն հանուն մի քանի դոլարի՝ անտեսելով մարդու իրավունքների խախտումները, լրագրողների բանտարկությունները ու ամենաամոթալին՝ ցեղասպանության շարունակվող մերժումները: Ընդհակառակը, Թուրքիան այդ ներածականում ներկայացված է որպես պատմական եւ ժամանակակից կարեւորության հզոր մի պետություն, որն ԱՄՆ-ի դաշնակիցը լինելուց բացի, առաջատար դեր է կատարում նաեւ ասիական եւ եվրոպական քաղաքակրթությունների զարգացման գործում:

Բերքլիի համալսարանի այս նախաձեռնությունն առավել մեծ ահազանգի է արժանի, քան Թուրքիայի կողմից Լոս Անջելեսի Կալիֆոռնիա համալսարանին առաջարկված եւ վերջինիս մերժած ծրագիրը: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ մի բան է հրապուրել որոշակի գումարով ամերիկյան մի որեւէ ուսումնական հաստատություն եւ կատարել տալ քո ցանկությունը, բոլորովին մի այլ բան՝ կամովին ստորանալ եւ հանուն չնչին փողի հրաժարվել ակադեմիական սկզբունքներից: Լոս Անջելեսի դեպքում առնվազն պահպանվելու էր ակադեմիական «քողը», մինչդեռ այստեղ ակնհայտ է ծրագրի զուտ քարոզչական միտումը: Եվ ամենաանհեթեթը՝ ծրագրի միջոցառումներն անցկացվելու են խորհրդատու կոմիտեի աչալուրջ հսկողության ներքո, այսպես ասած «գայլը ոչխարին հսկիչ» նշանաբանով: Կոմիտեի նման կազմը, մեր կարծիքով, վիճահարույց է նույնիսկ Կալիֆոռնիայում գործող տեխնիկական պատկանելության վերաբերյալ կանոնադրության համաձայն: Համալսարանի շինարարական ճարտարագիտության բաժնի աշխատակիցներից պրոֆ. Արմեն Տեր-Կյուրեղյանն իր վրդովմունքն է հայտնել ռեկտոր Ռոբերտ Բերդալին Լոս Անջելեսի համալսարանի մերժման դիմաց նման առաջարկ ներկայացնելու առնչությամբ:

Վստահ եմ, որ համալսարանի պատասխանատու անձնավորությունները, որոնք մտահոգված են ընդհանրապես ակադեմիական անաչառությամբ եւ հատկապես տվյալ բուհի վարկով, իրենց ձայնը կբարձրացնեն ընդդեմ այս ծրագրի իրականացման:

Գերմանացիների 72 տոկոսը քննադատում է Քոլին

Ստորին Սաքսոնիայի երկրամասի ընտրություններում մարտի 1-ին սոցիալիստների ղեկավար Գերհարդ Շրյոդերից եւ նրա կուսակիցներից կրած պարտությունից հետո Բոննի կառավարական կոալիցիան, որը կազմված է քրիստոնեա-դեմոկրատներից, սոցիալ-դեմոկրատներից եւ ազատականներից, դեռեւս չի կարողանում ուշքի գալ: Գերմանական ARD հեռուստաընկերության անցկացրած հարցման արդյունքների համաձայն գերմանացիների 72 տոկոսը քննադատում է կանցլեր Հելմուտ Քոլի քաղաքականությունը: Քոլը փորձում է կարեւորություն չտալ հարցումներին, բայց նա չի կարող անտեսել, որ գերմանական 15 օրաթերթերի տվյալներով իր հայրենակիցների 62 տոկոսը (փետրվարի 37 տոկոսի դիմաց) ընդդիմությանը հաղթող է համարում սեպտեմբերի 27-ին կայանալիք օրենսդրական ընտրություններում:

Ընդդիմադիր սոցիալիստական կուսակցությունը հասավ այն բանին, որ մարտի սկզբներին Բունդեսթագում քաղաքական ընտրություններին առնչվող օրինագծի քվեարկության ժամանակ Քոլի դաշնակից ազատականները հեռացան նրանից: Խորհրդարանում սոցիալիստների խմբի ղեկավար Ռուդոլֆ Շարպինգը մտադիր է կառավարող կոալիցիան կրկին մասնատել մարտի 26-ին քաղաքացիության օրենսգրքի քվեարկության ժամանակ: Խուճապահար ազատականները լքում են ՔԴՄ/ՔՍՄ-ի խորտակվող նավը:

Կառավարող կոալիցիայում ոմանք արդեն մտածում են, թե կանցլերն ապրում է պատրանքներով: Դեռ վերջերս նա հայտարարել էր, թե իր կոալիցիան սեպտեմբերյան ընտրություններում

կհաղթի ավելի մեծ առավելությամբ, քան 4 տարի առաջ: «Նա չպետք է այլեւս գերագնահատի իր հնարավորությունները: Հարկավոր է նրան պարզաբանել իրավիճակի լրջությունը», հայտարարում են ՔԴՄ-ի մարտիկները, որոնք բարոյալքված են մարտի 1-ի պարտությունից:

Մյունխենում ՔՍՄ-ի պատասխանատու գործիչներից մեկը ֆրանսիական «Ֆիգարո» թերթի թղթակցին հայտարարեց. «Մեր հայրենակիցները ձանձրացել են Եվրոպայի եւ կանցլերի բարեկամ Ելցինի մասին լսելուց: Նրանք մտահոգված են իրենց աշխատատեղերով եւ ապահովության խնդիրներով»: Կառավարող մեծամասնության պատգամավորները գանգատվում են, որ Ստորին Սաքսոնիայում կայացած վճռական ընտրությունների օրը Հելմուտ Քոլը նախընտրել էր այցելել Ֆրանսիայի Շարտր քաղաք, որպեսզի մասնակցի ֆրանս-գերմանական մի հուշարձանի բացման արարողությանը:

Արտաքին քաղաքականության մեջ անթերի համարվող Քոլը պետք է ուշադրությունը բեւեռի ներքին իրավիճակի վատթարացման վրա, պնդում է ֆինանսների նախարար Թեո Վայգելը:

Մինչ հաղթանակած Գերհարդ Շրյոդերը հանրային ելույթներ է ունենում եւ հարցազրույցներ է տալիս զանգվածային լրատվամիջոցներին, Հելմուտ Քոլը գրեթե հեռացել է ասպարեզից: Այս անհետացման հետեւանքով արդեն շշուկներ են պտտվում, թե արդյո՞ք նա կառավարելու է մինչեւ իր ժամկետի ավարտը: Կանցլերը ստիպված եղավ այս հարցում որոշակիություն մտցնել, պնդելով որ ինքը պատրաստ է պատասխանել մարտահրավերին: Ընդհանուր առմամբ կառավարող կոալիցիայի անդամները վստահում են Հելմուտ Քոլին եւ պատրաստ են նոր ճակատամարտերի:

Ոմանք կարծում են, թե Քոլը հավատարիմ մնալով իր մարտավարությանը, ախոյաններին առայժմ թողնում է հրճվանքի մեջ, բայց հակահարձակման կանցնի հուլիսին կամ օգոստոսին: Կառավարող կոալիցիան հաճախ մեղադրվում է պահպանողականության մեջ, սակայն ՔԴՄ/ՔՍՄ-ի ղեկավարները պնդում են, որ իրենք մշտական փոփոխությունների ջատագովներ են, իսկ երկրի բնակչությունն ակնկալում է նման փոփոխություններ:

Պ. Բ.

ՇՐՋԱՆ

Թուրքիան եւ Իսրայելը սերտացնելու են կապերը Վրաստանի եւ Ադրբեջանի հետ

Ըստ դիվանագիտական աղբյուրների, Թուրքիան եւ Իսրայելը պատրաստվում են սերտ հարաբերություններ հաստատել Վրաստանի եւ Ադրբեջանի հետ: Նախորդ շաբաթ Թուրքիայի վարչապետ Մեսութ Յըլմազի Վրաստան կատարած այցելության ընթացքում նշվել է, թե արդեն իսկ սերտ կապեր կան Վրաստանի եւ Իսրայելի միջեւ: Թուրքիայի եւ Վրաստանի ներքին գործերի նախարարները քննարկել են ահաբեկչական տարրերի մասին երկու երկրների մտահոգությունները: Թուրքական կողմը զգուշացրել է Վրաստանում ՔԲԿ գործունեության մասին, իսկ վրացական կողմը մատնանշել է Թուրքիայում աբխազական ջոկատների գործունեությունը: Թուրքիայի էներգետիկայի նախարարության ներկայացուցիչները հայտնել են, թե տնտեսական մարզում վրաց-թուրքական համագործակցությանը կաջակցեն ամերիկյան ֆինանսական մարմինները: Կասպիական նավթի փոխադրման հարցում երկու երկրները վերահաստատել են Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթամուղի կառուցման իրենց համագործակցությունը: Միաժամանակ ադրբեջանական աղբյուրները տեղեկացրել են, թե իրենց երկիրը նույնպես սերտ հարաբերություններ է հաստատել Իսրայելի հետ: «Իրանը նախանձում է Իսրայելի հետ մեր հարաբերություններին, սակայն իրբեւ իսլամական պետություն ինչպե՞ս կարող է բացատրել Հայաստանի հետ բնականոն հարաբերությունները, երբ վերջինս գրավել է մահմեդական պետության տարածքը», ընդգծել են նույն աղբյուրները:

Թուրքիայի բանակն ընդդեմ վարչապետի

Մարտի 17-ին Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը հանդիպում է ունեցել բանակի հրամանատարության հետ, որի ընթացքում քննարկվել են իսլամական արմատականների դեմ կառավարության կողմից կատարվելիք քայլերը: Հանդիպումը տեղի է ունեցել վարչապետ Մեսութ Յըլմազի այն հայտարարությունից հետո, երբ բանակի հրամանատարությանը կոչ է արվել չմիջամտել ներքին քաղաքականությանը: Անդրադառնալով այս հարցին՝ «Ուոլ Սթրիթ Ջոռնըլ» պարբերականը հայտնել է, թե բանակի հրամանատարությունն ըստ երեւույթին նախագահի հետ կքննարկի վարչապետի հրաժարականը պահանջելու հնարավորությունը:

«ՌՈՅԹԵՐ»-«ԵՐԵՎԱՆ»

Էլչիբեյը հույս ունի 10-15 տարում ստեղծել «Մեծ Ադրբեջան»

17 ՄԱՐՏ, BBC: Այսօրվա իր մամլո ասուլիսում Ադրբեջանի նախկին նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյը Բաքվում հայտարարեց, որ իր առջեւ նպատակ է դնում միավորել ադրբեջանական պատմական տարածքները՝ Դերբենդից մինչեւ Թավրիզ: Հեյդար Ալիեւից հետո Ադրբեջանում երկրորդ վարկանիշն ունեցող քաղաքական գործիչը կարծում է, որ առանց միասնական պետության մեջ միավորվելու անհնար է լրջորեն խոսել Ղարաբաղի, Շուշիի, Նախիջեւանի անվտանգության մասին: Բաքվի դիտորդների համար հյուսիսային եւ հարավային Ադրբեջանների միավորումը ուտոպիա չի թվում:

Օրինակ, «Թուրան» լրատվական գործակալության տնօրեն Մեհման Ալիեւը համարում է, որ Իրանի վերաբերյալ Էլչիբեյի գործողություններն ու կարծիքները միասնական ռազմավարություն են կազմում եւ Էլչիբեյը պարզապես գործում է այդ ծրագրի շրջանակներում: Ինքը՝ Աբուլֆազ Էլչիբեյը, հույս ունի, որ արդեն իսկ 10-15 տարի հետո Ադրբեջանի միավորումը տեղի կունենա: Պաշտոնական Թեհրանը Էլչիբեյի ծրագիրը համարում է քաղաքական ֆանտաստիկա: Իսկ Ադրբեջանի ներկա ղեկավարությունը գերադասում է առայժմ չմեկնաբանել այդ հարցը:

Ուկրաինան Մոլդովայի ամբողջականության երաշխավոր

17 ՄԱՐՏ, BBC: Ռուսաստանի վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինը կմասնակցի Մերձդնեստրի հակամարտության կարգավորմանը նվիրված մարտի 20-ին Օդեսայում նշանակված աշխատանքային հանդիպմանը՝ Ուկրաինայի եւ Մոլդովայի նախագահներ Կուչմայի եւ Լուչինսկու հետ: Հայտնվում է, որ հանդիպմանը ծրագրում է մասնակցել նաեւ ինքնահռչակ Մերձդնեստրյան հանրապետության նախագահ Իգոր Սմիռնովը: Միեւնույն ժամանակ, Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչման այսօր հայտնեց Մոլդովայի նախագահ Պետրու Լուչինսկուն, որ Ուկրաինան որպես երաշխավոր պետություն պաշտպանում է Մոլդովայի տարածքային ամբողջականությունը:

Գորբաչովը ԽՍՀՄ վերածնման միտքը «վնասակար եւ սադրիչ» է համարում

ՄՈՍԿՎԱ, 18 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐՔ: ԽՍՀՄ նախկին նախագահ Միխայիլ Գորբաչովը ԽՍՀՄ վերածնումը նախկին վիճակում «վնասակար եւ սադրիչ» գաղափար անվանեց: Հանդես գալով «Էխո Մոսկվի» ռադիոկայանով, նա հայտարարեց, որ այժմ հետխորհրդային տարածքում նախ եւ առաջ հարկ է տնտեսական, մշակութային, հետո միայն քաղաքական հարաբերություններ կառուցել: Ինչպես գտնում է Գորբաչովը, նման հարաբերությունների զարգացման ու ամրացման մեջ պետք է վճռական դեր խաղա Ռուսաստանը: Խոսելով 1991 թ. ԽՍՀՄ-ի փլուզման մասին, նախկին նախագահը ասաց, որ այդ գործում իր դերը խաղաց իշխանության առանձին ներկայացուցիչների կազմակերպած խռովությունը, որը վախեցրեց խորհրդային հանրապետություններին:

Արեւելյան Երուսաղեմ. Հրեաները վռնդեցին Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարարին

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 18 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարար Ռոբին Քուկի կողմից Երուսաղեմի արեւելյան արաբական մաս այցելության ժամանակ, որն անցանկալի էր իսրայելցիների համար, միջադեպ է տեղի ունեցել հրեա ծայրահեղականների մասնակցությամբ: Ժամանելով հրեական նոր թաղամաս Հար Հոմա, նա մոտեցել է իրեն սպասող պաղեստինյան պատվիրակությանը, որից հետո բրիտանացու վրա է նետվել կատաղած հրեա ծայրահեղականների ամբոխը՝ նրան ստիպելով անհապաղ հեռանալ թաղամասից: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման համաձայն, Քուկի ուղեւորությունը նախապատրաստելու ընթացքում իսրայելցիները հանդես էին գալիս Հար Հոմա նրա այցելելու դեմ: Իսկ վարչապետ Բենիամին Նաթանյահուն այդ խնդրանքը համարել էր «սադրանք»: Վերջին հաշվով նրանք համաձայնել էին բրիտանացուն թույլ տալ մեկնելու այնտեղ, բայց միայն իսրայելցիների, այլ ոչ թե պաղեստինցիների ուղեկցությամբ: Իսրայելցիները Քուկին մեղադրում են Արեւելյան Երուսաղեմում պաղեստինցիների հետ չհանդիպելու պարտավորությունը չկատարելու մեջ: Բրիտանացի նախարարը հերքում է, թե ինքը նման պարտավորություն է ստանձնել: Դեպքերը դիվանագիտական «դեմարշի» բնույթ են ստացել, եւ ի նշան բողոքի Քուկի գործողությունների դեմ, Նաթանյահուն ցուցադրաբար չեղյալ է հայտարարել նրա հետ նախատեսված ընթրիքը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Ավանդականից դուրս, բայց ուշագրավ մեկնաբանումներ

Այս անգամ կիրակնօրյա սիմֆոնիկ համերգի ժամանակ «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահի բեմում հանդես եկավ կատարողների եւ մի երիտասարդ զույգ: Համերգը, որի ծրագրում ընդգրկված էին Կառլ Մարիա Վեբերի «Օբերոն» նախերգանքը, Լյուդվիգ վան Բեթհովենի դաշնամուրի եւ նվագախմբի թիվ 4 կոնցերտը եւ Դմիտրի Շոստակովիչի թիվ 5 սիմֆոնիան, նվագավարում էր վրացի երիտասարդ դիրիժոր Գեորգի Ճիճինաձեն, իսկ մենակատարը Իսրայելից հյուրախաղերի եկած առավել երիտասարդ դաշնակահար Ռոն Ռեգեւն էր:

Գեորգի Ճիճինաձեն ծնվել է 1969-ին Թբիլիսիում: Մոսկվայի Գնեսինների անվան ուսումնարանում աշակերտել է դասատուներ Գաբրիելովին (դաշնամուր) եւ Նաումովին (դիրիժորություն): Մոսկվայի երիտասարդական նոր նվագախմբի դիրիժորն էր (1987-88 թթ.): Թբիլիսիի կոնսերվատորիայում նրա ղեկավարներն էին պրոֆեսորներ Ռուսիշվիլին (դաշնամուր) եւ Դիմիտրիադին (դիրիժորություն): Սովորել է Սանկտ Պետերբուրգի կոնսերվատորիայի ասպիրանտուրայում դիրիժորական պրակտիկան անցնելով Վալերի Գերգիեւի ղեկավարությամբ Մարինյան օպերային թատրոնում:

Ներկայումս Գեորգի Ճիճինաձեն Վրաստանի Միքելաձեի անվան սիմֆոնիկ նվագախմբի դիրիժորն է եւ «Ֆեստիվալ» կամերային նվագախմբի գլխավոր դիրիժորը: Ճիճինաձեն Վրաստանի խորհրդարանի մշակույթի, գիտության եւ կրթության հանձնաժողովի անդամ է: 1997-ին գլխավորել է ավստրո-վրացական «Die Botschaft der Musik» երաժշտական երիտասարդական փառատոնը:

Ելույթներ է ունեցել տարբեր նվագախմբերի հետ (Վրաստանի հեռուստատեսության նվագախումբ, Քութայիսի սիմֆոնիկ նվագախումբ, Բաթումի սիմֆոնիկ նվագախումբ, Սանկտ Պետերբուրգի համալսարանի կամերային նվագախումբ, Մադրիդի կամերային նվագախումբ):

Եթե համերգում հնչած անդրանիկ ստեղծագործության ընթացքում, Կ. Վեբերի «Օբերոն» նախերգանքում դիրիժորն, ասես, «փնտրում էր» իրեն, ինչը տեղիք տվեց անկանխատեսելի երկի մեկնաբանման եւ կատարման չափակշռության առումով առավել ճկուն, գունային առումով՝ առավել վառ եւ պատկերային տարբերակը, ապա այլ էր պատկերը Դ. Շոստակովիչի հանրահայտ սիմֆոնիայի պարագայում: Նոտակալի առջեւ կանգնած շնորհալի դիրիժորը սույն մեծակտավ ու դժվարին սիմֆոնիկ երկի նվագավարությամբ ներկայացավ որպես հեռանկարային ապագա ունեցող, պրպտող, հստակ եւ ավելի արտահայտիչ դիրիժորական ձեռք հավակնություն ունեցող, երաժշտական ներքին նրբազգացությամբ օժտված երաժիշտ:

Ուշագրավ էր նաեւ սիմֆոնիկ նվագախմբի տարբեր նվագարանախմբերի հստակ հնչերանգով գունավորելու-իմաստավորելու միտումը, թե ողջ սիմֆոնիայի, թե նրա երաժշտական հագեցված բանվածքը կառուցողական եւ ուժգնային գագաթնակետերի հասցնելու կարողությունը: Սիմֆոնիայի երաժշտական ծեփակառուցվածքն առավել ամփոփ եւ կուռ ներկայացնելու դեպքում հիշյալ նվաճումը, հրավառը կարելի կլիներ դասել նրա մեր բեմում լսած լավագույն տարբերակների թվին: Ինչեւէ... երաժշտական ակնառու ձիրքին եւ պրպտուն աշխատանքին գումարած փորձն, անշուշտ, չի ուշանա տալու իր բարի պտուղները երիտասարդ շնորհաշատ դիրիժորի ստեղծագործական կյանքում:

Իսրայելցի դաշնակահար Ռոն Ռեգեւը տակավին 21 տարեկան է: Աշակերտել է պրոֆ. Էմանուել Կրասովսկուն: Ներկայումս սովորում է Թել Ավիվի համալսարանում եւ Ռուբին երաժշտական ակադեմիայում: Ավարտել է Թել Ավիվի արվեստների ակադեմիան, Թելմա Յելինի արվեստների դպրոցը եւ Երուսաղեմի երաժշտական կենտրոնի երիտասարդաց բաժինը:

Ռոն Ռեգեւը AMSA միջազգային (Ցինցինատի, 1995), Իսրայելի ռադիոյի երիտասարդ դաշնակահարների (Երուսաղեմ, 1993), Թել Ավիվի Էրիան Կաց, Բրաուն-Ռոզերս-Միգլ ֆոնդի (Երուսաղեմ, 1997) մրցույթների մրցանակակիրն է: Ռեգեւը պարգեւատրվել է ամերիկա-իսրայելական մշակութային ֆոնդի կրթաթոշակով եւ պատվոգրերով՝ սկսած 1987-ից:

Իբրեւ մենակատար Ռեգեւը հանդես է եկել տարբեր սիմֆոնիկ նվագախմբերի հետ (Երուսաղեմի, Իսրայելի Ռիշոն Լե Ձիոն, Թելմա Յելինի): Հյուրախաղերի է մեկնել Եվրոպա մի քանի անգամ մասնակցելով Գերմանիայի PRO փառատոնին:

Բեթհովենի թիվ 4 կոնցերտի մեկնաբանումն ի դեմս Ռոն Ռեգեւի մեզ ներկայացրեց վառ նկարագրի, կատարման բարձր կուլտուրայի տեր հիանալի մի դաշնակահարի: Հյութեղ էին նրա կատարմամբ կոնցերտի հնչեղ նվագամասերը, նրբահյուս մարգարիտներով էին շարված դաշնամուրային մանր տեխնիկայի ոլորտին հարող հատվածները, անպաճույճ երիտասարդ զգացմունքայնությամբ էին դրոշմված ստեղծագործության քնարական-պատմողական էջերը: Ունկնդրին մեծագույն գեղագիտական եւ գեղարվեստական բավականություն պատճառեց Ռոն Ռեգեւի ստեղների հնչեցման նրբակերտությունը: Դաշնակահարի մատների ներքո չէր «կորչում» եւ կամ անիմաստորեն ու ինքնահայցորեն հնչում եւ ոչ մի երաժշտական հնչյուն, եւ ոչ մի նոտա: Ռեգեւը նվագում էր, ասես, յուրաքանչյուր երաժշտական ձայնով եւ պարբերույթով խոսում էր հանդիսատեսի հետ:

Որպես «բիս» իսրայելցի դաշնակահարը կատարեց Մորիս Ռավելի «Տոկկատը», որը հագեցված էր ճկուն ռիթմիկ զարկերակով եւ իմպրեսիոնիստների երաժշտական գունամտածողությանը պատեհ պատկերայնությամբ:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԱՄՆ

Սվետլանա Նաւասարդեանի ելոյթը Դեթրոյթում

Մարտի 7-ին Դեթրոյթի մէջ կայացաւ հայրենի դաշնակահարուհի Սվետլանա Նաւասարդեանի մենահամերգը, կազմակերպութեամբ Թէքէեան մշակութային միութեան Դեթրոյթի մասնաճիւղին: Ան Ամերիկա հրաւիրուած էր Վարդգէս եւ Ռիտա Պալեանի նախաձեռնութեամբ համերգ մը տալու համար մայրաքաղաք Ուաշինգթընի շրջանին՝ նախ Առլինգթոն սիմֆոնիկ նուագախումբի հետ եւ ապա առանձին մենահամերգ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանատան հովանաւորութեամբ:

Դեթրոյթի համերգը կազմակերպուած էր նախաձեռնութեամբ մասնաճիւղի նոր ատենապետուհի Նորա Ազատեանի: Մենահամերգը տեղի ունեցաւ Պէլեան արուեստի ցուցասրահին մէջ, ուր ցուցասրահի տնօրէն դոկտ. Կարապետ Պէլեան բացումը կատարեց համերգին: Յայտագրին մէջ դաշնակահարուհին նուագեց Բեթհովէնի, Շումանի, Պրոկոֆեւի, Շոպէնի եւ Խաչատրեանի դաշնամուրային գործերէն, որոնք ընդունուեցան ջերմ խանդավառութեամբ: Երկարատեւ ծափերուն եւ «պիս»-երուն ընթացքին տալով դաշնակահարուհին նուագեց նաեւ Կոմիտասի եւ Բախի շարք մը հանրածանօթ գործեր:

Համերգի աւարտին խօսք առաւ եւ շնորհակալութիւն յայտնեց ատենապետուհին եւ հրաւիրեց ներկաները ճոխ հիւրասիրութեան:

ԹՂԹԱԿԻՑ

ՄԵԾ ԲՐԻՏԱՆԻԱ

Էկրանի տխուր ծխածածկույթը

Առողջապահության ոլորտում պրոպագանդայի բրիտանական գրասենյակի դիտարկումները կինոաշխարհի մասին ապշեցնում են, վկայում է ռուսական մամուլը: Բրիտանիայի բժիշկները մտահոգված են այն ֆիլմերի աճով, որոնցում գլխավոր հերոսները հեշտանքով ներս են քաշում սիգարների եւ ծխախոտի ծուխը: Նրանց հաշվարկով միայն վերջին 5 տարիներին էկրանին ծխող «աստղերի» թիվը քառապատկվել է: Ավելին, դրամարկղային 10 ֆիլմերից 8-ում ռեժիսորները ակներեւաբար չեն խուսափում ծխելը գովազդող տեսարաններից: Արդյունքում, գրասենյակի հավաստումներով, երիտասարդությունը հաճախադեպ հակվում է դեպի ծխախոտը՝ ընդօրինակելով էկրանային հերոսներին:

Անհուսալի ծխամոլների «սեւ ցուցակում» են հայտնվել Բրյուս Ուիլիսը, Ջուլիա Ռոբերտսը, Առնոլդ Շվարցենեգերը, Բրեդ Փիթը: Ընդ որում, Շվարցենեգերը երբեք չի թաքցրել իր սերը թանկարժեք սիգարների նկատմամբ, եւ չի պատրաստվում մի կողմ թողնել այդ սովորույթը թե տանը, թե կինոյում:

Հանուն արդարության պիտի ասել, որ կինոդերասաններն միշտ չէ, որ հաճույք են տալիս ծխելուն: Իր ժամանակին Կիմ Բեսինջերը զզվանքով էր արձագանքում Միկի Ռուրկի համբույրներին «9 ու կես շաբաթ» ֆիլմում. «Դա նման էր մոխրամանը լիզելուն»:

Բրիտանացի գործընկերներին զուգահեռ ծխելու դեմ պայքար են սկսել երկրի մյուս ծայրում՝ Ճապոնիայում: Նահոյա քաղաքի 5 խանդավառներ տեռորի են ենթարկում երկրի վարչապետ Ռյուտարո Հաշիմոտոյին: Նրանք նույնիսկ դատական մեղադրանք են հարուցել՝ մեղադրելով նրան... հակասահմանադրական գործողությունների մեջ: Պատճառը նույնն է. վարչապետը չի թաքցնում սիգարների նկատմամբ իր սերը: Իհարկե, բայց երբ հասարակական վայրում նա չի զգուշանում այդ թաքցնել, ապա ծխախոտի դեմ անկասելի պայքար սկսած երկրում նրան պարզապես տուգանում են 5 հազար դոլարով:

Ա. Գ.

«Մտորումներ գեղեցկության շուրջ»

Հայաստանի նկարիչների տան սրահի ընթացիկ տարվա անդրանիկ ցուցադրությունն էր: Պետք էր հասկանալ այն մեծ հետաքրքրությունը, որ դրսեւորվեց այստեղ բացված այն անհատական ցուցահանդեսի հանդեպ, որի հեղինակը նկարիչների միջազգային միության անդամ Սուրեն Խորենյանն է:

Ցուցահանդեսի բացման առթիվ հեղինակին շնորհավորեցին եւ նրա ստեղծագործությունները ըստ արժանվույն գնահատեցին Հայաստանի նկարիչների միության նախագահ Պողոս Հայրապետյանը, հանրապետության ժողովրդական նկարիչ, պրոֆեսոր Եդուարդ Իսաբեկյանը: Վերջինը մասնավորապես նշեց, որ նախորդ ցուցահանդեսից հետո, որը երկու տարի առաջ էր, ակնհայտ է հեղինակի ստեղծագործական աճ, որը հնարավորություն է ընձեռել նրան հաստատել ինքնությունն ու նոր բարձունքներ նվաճել: Ցուցադրված են ավելի քան յոթ տասնյակ աշխատանքներ, որոնք ստեղծվել են վերջին երկու տարվա ընթացքում: Իսկ մինչ այդ...

Ծնվել է Թբիլիսիում: Ավարտել է Երեւանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Ցուցահանդեսներ է բացել նախկին Խորհրդային Միության տարբեր հանրապետություններում, Մոսկվայի նկարիչների կենտրոնական տանը, ամերիկյան Միացյալ Նահանգներում, Չեխիայում, Ֆրանսիայում, Երեւանում:

Նրա ստեղծագործությունները ցուցադրվում են Հայաստանի պատկերասրահներում:

Ս. Խորենյան. «Իմ Մերին»

Նկարչի ստեղծագործությունների հիմքում ընկած է դեպի բնությունն ունեցած անհուն սերը:

Ահա թե տպավորությունների մասին ինչպիսի տողեր է թողել նկարիչ Հրանտ Թադեւոսյանը:

«Ցուցադրված գործերը հոգուդ պես պարզ են ու անմիջական: Փոքր ֆիգուրներով աշխատանքները մարգարիտներ են հիշեցնում»:

Ահա եւ մեկ ուրիշը՝ արվեստաբան Գեւորգ Գեւորգյանի խոսքը. «Ամեն ինչ շնչում է բնության նկատմամբ մեծ սիրով: Գույնի ավելի դասական հնչեղություն չեմ տեսել երբեւէ»:

«Մտորումներ գեղեցկության շուրջ» ցուցահանդեսին այսպիսի գնահատական է տվել այցելուներից մեկը՝ Երեւանի պետական համալսարանի պրոֆեսոր Ռիհանոս Մկրտչյանը:

Ցուցահանդեսի բացումն ուղեկցվեց ջութակի եւ թավջութակի նվագակցությամբ: Ելույթ ունեցան Երեւանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի ուսանողները:

Երաժշտության հնչյունները տրամադրում էին մտածելու: Բազում շնորհավորանքներ ստացած հեղինակը բարձրաձայն արտահայտեց իր միտքը. «Հույսը չպետք է դնել միայն Աստծո տվածի վրա: Երազում եմ լիակատար ազատության հասնել, որպեսզի ամբողջովին նվիրվեմ արվեստին: Առօրյա հոգսերը թույլ չեն տալիս երազանքն իրականության վերածել...»:

Մտահոգություն, որն այսօր տիրում է արվեստի բոլոր ասպարեզներում: Հաց հանապազօրյայի ետեւից վազքը անկատար է թողնում ստեղծագործական մտահղացումները:

Այնուամենայնիվ, երդվյալ արվեստագետները մաքառում են նաեւ ամենադժվարին պայմաններում, քանզի նրանց կոչումն արարելն է:

Այցելուն նաեւ կարող է գնել Սուրեն Խորենյանի անհատական ցուցահանդեսում ներկայացված աշխատանքներից:

ՀՐԱՉՅԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մարտի 19-ին, ժամը 14-ին, գրողների միության կլոր սրահում տեղի կունենա բանաստեղծ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՂՈՒՄԱՇՅԱՆԻ «Օրհնյալ պահեր» բանաստեղծությունների ժողովածուի քննարկումը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԵՎՐԱԳԱՎԱԹ

Լավագույն խաղակը որոշվեց

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի 1/4 եզրափակիչի պատասխան խաղերը

Տեղի ունեցան ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության քառորդ եզրափակիչ փուլի պատասխան հանդիպումները:

Թերեւս, ամեն ինչ որոշակի էր միայն «Սպարտակ» (Ռուսաստան)-«Այաքս» (Հոլանդիա) խաղում, քանի որ 2 շաբաթ առաջ Ամստերդամում անցկացված հանդիպման ժամանակ սպարտակցիները հաղթել էին 3-1 հաշվով: Այդուհանդերձ Մոսկվայի «Դինամո» մարզադաշտում լարված պայքար ծավալվեց: Խաղն անցավ հոլանդացիների տարածքային առավելությամբ: Հատկապես ակտիվ էին Ռոնալդ դե Բուրը, Շոթա Արվելաձեն: Սակայն հիանալի խաղ ցուցադրեց մոսկվացիների դարպասապահ Ալեքսանդր Ֆիլիմոնովը, որը կարողացավ չեզոքացնել բոլոր վտանգները: «Սպարտակի» ֆուտբոլիստները եւս գոլ խփելու մի քանի հնարավորություններ ունեին: Սակայն վրիպեցին Վալերի Կեչինովը, Իլյա Ցիմբալարը: Այնուամենայնիվ, խաղավարտից 5 րոպե առաջ մոսկովյան թիմի հարձակվող Ալեքսանդր Շիրկոն օգտվեց «Այաքսի» պաշտպանների սխալից, որոնք փորձեցին արհեստական «խաղից դուրս» վիճակ ստեղծել, խաբս տվեց նաեւ դարպասապահ Վան դեր Սարին եւ սուր անկյան տակ գնդակն ուղարկեց մրցակցի դարպասը 1-0:

Մյուս երեք զույգերի առաջին խաղերում դաշտի տերերը հաղթել էին նույն 1-0 հաշվով, եւ ամեն ինչ պետք է որոշվեր պատասխան հանդիպումներում:

«Աստոն Վիլլա» (Անգլիա)-«Ատլետիկո» (Իսպանիա) հանդիպման առաջին խաղակեսում իսպանացի Խոսե Լուիս Կամինեռոն գրավեց «Աստոն Վիլլայի» դարպասը: Թվում էր, թե ամեն ինչ պարզ է: Բայց երկրորդ խաղակեսում Բիրմինգեմի ֆուտբոլիստները կտրուկ ուժեղացրին իրենց խաղը: 72-րդ րոպեին Յան Թեյլորը, իսկ 2 րոպե անց Ստեն Կալլիմորը գրավեցին մադրիդցիների դարպասը: Սակայն անգլիացիներին չհաջողվեց ավելին անել: Խաղն ավարտվեց 2-1 հաշվով, ինչը ձեռնտու էր «Ատլետիկոյին»:

Սպարտակցի Դմիտրի Խլեստովը (ձախից) եւ «Այաքսի» խաղացող Դին Գորեն

Մյուս երկու խաղերը ոչ-ոքի ավարտվեցին: «Օսեր» (Ֆրանսիա)-«Լացիո» (Իտալիա) հանդիպման արդեն 13-րդ րոպեին հաշիվը 0-2 էր: Դաշտի տերերի դարպասին նախ 11 մետրանոց հարված նշանակվեց տուգանային հրապարակում Ալեն Բոկշիչին վայր գցելու համար: Այն հստակորեն իրացրեց Ռոբերտո Մանչինին: Ապա Հռոմի թիմի խաղացող Գուիդոնո Գոտտարդը սուր անկյան տակ կատարած հարվածով երկրորդ անգամ գրավեց «Օսերի» դարպասը: Ֆրանսիացիները մեծ ջանքերի գնով կարողացան հավասարեցնել խաղի հաշիվը: Նրանց լավագույն ռմբարկուն Ստեֆան Գիվարկը խաղակեսերից յուրաքանչյուրում մեկական գոլ խփեց Լուկոմո Կինջանիի պաշտպանած դարպասը: Խաղն ավարտվեց 2-2 հաշվով, եւ «Լացիոն» իրավունք ստացավ մասնակցելու կիսաեզրափակիչ փուլին:

Նման իրավունք նվաճեց նաեւ իտալական մեկ այլ թիմ «Ինտերը», որը հանդիպեց Գերմանիայի «Շալկե-04»-ի հետ: Հետաքրքիր է, որ անցյալ տարի ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության եզրափակիչում այս երկու ակումբներն էին վիճարկել պատվավոր մրցանակը: Այն ժամանակ թիմերից յուրաքանչյուրն իր դաշտում հաղթել էր 1-0 հաշվով, իսկ լրացուցիչ 11 մետրանոց հարվածներն ավելի դիպուկ էին իրացրել գերմանացի ֆուտբոլիստները, որոնք էլ տիրացել էին ՈՒԵՖԱ-ի գավաթին:

Այս հանդիպումը եւս անցավ լարված պայքարում: Խաղն արդեն ավարտվելու վրա էր, իսկ հաշիվը դեռ չէր բացվել: Սակայն հանդիպման 90-րդ րոպեին Գիլզենկիրհենի թիմի խաղացող Միխայել Գոսսենը գրավեց «Ինտերի» դարպասը 1-0: Եվ քանի որ առաջին խաղում եւս գրանցվել էր նույն հաշիվը, ապա լրացուցիչ ժամանակ նշանակվեց: Այստեղ ավելի հաջողակ գտնվեցին Միլանի ֆուտբոլիստները: Իտալական թիմի նիգերիացի խաղացող Թարիբո Ուեստի դիպուկ հարվածից հետո գնդակը հայտնվեց «Շալկե-04»-ի ցանցում 1-2:

ՖՈՒՏԲՈԼ

Գավաթի 1/8 եզրափակիչի պատասխան խաղերը

Տեղի ունեցան Հայաստանի ֆուտբոլի գավաթի խաղարկության 1/8 փուլի պատասխան խաղերը: Ահա թե դրանցում ինչպիսի արդյունքներ գրանցվեցին. «Արարատ»-«Սպիտակ»՝ 3-0 (առաջին հանդիպումն ավարտվել է 0-0 հաշվով), «Երեւան»-«Դվին»՝ 3-1 (3-1), «Զվարթնոց»-«Փյունիկ»՝ 0-1 (1-2), «Շիրակ-2»-«Շիրակ»՝ 2-3(0-5), «Էրեբունի-ՀՄՄ»-«Դվին»՝ 11-0(5-0): Հաջորդ փուլ դուրս եկան «Երեւանը», «Փյունիկը», «Շիրակը» «Էրեբունի-ՀՄՄ»-ն, «Արարատը»: Նրանց կմիանան «Ցեմենտ», «Ղարաբաղ» եւ ՆԶՄՄ թիմերը: Քառորդ եզրափակիչ փուլում կհանդիպեն հետեւյալ զույգերը՝ «Արարատ»-«Երեւան», «Էրեբունի-ՀՄՄ»-ՆԶՄՄ, «Ղարաբաղ»-«Փյունիկ», «Շիրակ»-«Ցեմենտ» զույգերը: Առաջին խաղերը կանցկացվեն ապրիլի 10-ին եւ 11-ին:

Պելեն պապիկ կդառնա

Համաշխարհային ֆուտբոլի լեգենդ Պելեն շուտով պապիկ կդառնա: Երեխային է սպասում Պելեի արտամուսնական դուստր Սանդրան: Բրազիլացի ֆուտբոլիստը Սանդրային իր դուստրը չէր համարում մինչեւ 1966 թվականը, երբ նրա հայրությունն ապացուցվեց գենետիկական հետազոտության օգնությամբ:

Այսօր Պելեն, որն զբաղեցնում է Բրազիլիայի սպորտի նախարարի պաշտոնը, հարկ է համարում Սանդրային ցանկանալ երջանկություն եւ բարեհաջող ծննդաբերություն: Սակայն այդ ցանկությունները բոլորովին էլ չեն նշանակում, որ թոռան ծնվելը կպարզի ֆուտբոլային աստղի սիրտը: Առայժմ պես, Պելեի եւ 33-ամյա Սանդրայի հարաբերությունները ջերմությամբ այլեւ չեն ընկնում: Սանդրայից բացի, Պելեն ունի երեք երեխա առաջին ամուսնությունից եւ երկվորյակներ՝ ներկայիս կնոջից:

ԹԵՆԻՍ

Ուժեղագույնները պահպանել են իրենց դիրքերը

Պրոֆեսիոնալ թենիսիստների միջազգային միության (ATP) հրապարակած ռեյտինգ-ցուցակը կրկին գլխավորում է ամերիկացի Փիթ Սամփրասը (ԱՄՆ): Երկրորդ հորիզոնականը շարունակում է զբաղեցնել Պետր Կորդան (Չեխիա): ԱՄՆ-ի Ինդիան Ուելսի խոշոր մրցաշարում հաղթելուց հետո նախորդ ցուցակի 7-րդ տեղից միանգամից 3-րդ տեղ բարձրացավ երիտասարդ Մարսելո Ռիոսը (Չիլի): Հաջորդ տեղերում են Պատրիկ Ռաֆթերը (Ավստրալիա), Գրեգ Ռասեդսկին (Անգլիա), Եվգենի Կաֆելնիկովը (Ռուսաստան):

Անդրե Աղասին, որն այս տարի արդեն հաղթել է երկու մրցաշարերում, [illegible] փակիչում տանուլ տվեց 20-ամյա ամերիկացի Ժան-Միշել Գամբելին, այժմ 31-րդ հորիզոնականում է (մրցաշարից առաջ նա 40-րդ տեղում էր):

Երեւանցի Սարգիս Սարգսյանը, որն անհաջող է հանդես գալիս վերջին մրցաշարերում, նահանջել է 77-րդ տեղը:

Աշխարհի ուժեղագույն թենիսուհիների ցուցակը գլխավորում են Ինդիան Ուելսի մրցաշարի եզրափակիչ մասնակիցներ Մարտինա Հինգիսը (Շվեյցարիա) եւ Լինդսեյ Դեւենպորտը (ԱՄՆ): 17-ամյա շվեյցարուհին ավելի է ամրապնդել առաջատարի իր դիրքերը: Դեւենպորտը երկրորդն է: Լավագույն հնգյակում են նաեւ Յանա Նովոտնան (Չեխիա), Մոնիկա Սելեշը (ԱՄՆ), Ամանդա Կյոթցերը (ՀԱՀ):

Աշխարհի նախկին թիվ 1 թենիսուհի Շտեֆի Գրաֆը (Գերմանիա), որը վերջին մրցաշարի կիսաեզրափակիչ հասավ, այժմ 45-րդից բարձրացել է 32-րդ տեղը:

Մարտինա Հինգիսը գլխավորում է նաեւ այս տարի ամենամեծ գումար վաստակած թենիսուհիների ցուցակը: Երկուսուկես ամսվա ընթացքում նա ավելի քան 800 հազար դոլար է վաստակել: Հետաքրքիր է, որ աշխարհի թիվ 1 ռակետ Փիթ Սամփրասն այդ ընթացքում հարստացել է ընդամենը 200 հազար դոլարով: Իսկ տղամարդկանց «առաջատարը» Ռիոսն է՝ 650 հազար դոլար:

Դանիայի մայրաքաղաք Կոպենհագենում ավարտված մրցաշարի եզրափակիչ խաղում հանդիպեցին շվեդ Մագնուս Գուստավսոնը եւ գերմանացի Դեւիդ Պրինոսիլը (վերջինս կիսաեզրափակիչում պարտության էր մատնել Ռոտերդամի մրցումների հաղթող, հոլանդացի Յան Սիմերինկին): 3-6, 6-1, 6-1 հաշվով հաղթեց Գուստավսոնը: Սա շվեդ թենիսիստի երկրորդ հաղթանակն է ATP շարքի մրցաշարերում: Իսկ առաջին հաջողությանը նա հասել է անցյալ տարի Սինգապուրում անցկացված մրցումներում:

Կոպենհագենի մրցաշարի մրցանակային հիմնադրամը 210 հազար դոլար էր:

ՍԵՂԱՆԻ ԹԵՆԻՍ

Վլադիմիր Սամսոնովի նոր հաջողությունը

Բելառուս մարզիկ Վլադիմիր Սամսոնովը նոր հաջողության հասավ Եվրոպայի բաց առաջնությունում: Միջազգային մրցաշարին մասնակցում էին շատ ուժեղ թենիսիստներ, սակայն ֆավորիտը Սամսոնովն էր: Աշխարհի ուժեղագույնների ռեյտինգ-ցուցակը գլխավորող երիտասարդ մարզիկը եզրափակիչ խաղում 3-0 հաշվով առավելության հասավ բելգիացի Ժան-Միշել Սեյվի նկատմամբ եւ շահեց գլխավոր մրցանակը:

Սամսոնովը անցյալ տարի Մանչեստր քաղաքում անցկացված աշխարհի առաջնությունում երկրորդ մրցանակակիր է դարձել, իսկ վերջերս նա հաղթեց TOP-12 հեղինակավոր մրցաշարում: Այժմ 21-ամյա մարզիկը հանդես է գալիս Գերմանիայի ակումբային թիմերից մեկի կազմում: Իհարկե, ապրիլ ամսին անցկացվելիք Եվրոպայի առաջնությունում Սամսոնովը կլինի չեմպիոնի կոչման հիմնական հավակնորդներից մեկը:

«Դուբլեն»՝ աշխարհի առաջնության մատակարար եւ ձեւավորող

Դրոշակներ եւ օժանդակ հարմարանքներ արտադրող ֆրանսիական խոշորագույն ընկերությունը «Դուբլեն», ընտրվել է ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության պաշտոնական մատակարար եւ ձեւավորող: Օրերս ֆիրմայի աշխատակիցները ցուցակագրեցին եւ լուսանկարեցին Փարիզի 1800 փողոցային լապտերները, որտեղից քաղաքը լավագույնս զարդարվի ֆուտբոլային տոնի առթիվ: Ընդհանուր առմամբ ֆիրման Ֆրանսիայի 10 քաղաքներում պետք է ձեւավորի 15 հազար օբյեկտ, որոնք համարակալված են տվյալների վիթխարի զետեղարանում: Նպատակը դրանց շուտափույթ եւ բարձրաճաշակ ձեւավորումն է:

«Դուբլեն» աշխարհի խոշորագույն եւ միակ ընկերությունն է, որը մատակարարում է ամեն տեսակ դրոշներ, դրանց ամրացման կայմեր, միաժամանակ զբաղվելով քաղաքների ձեւավորմամբ: Մարզական խոշոր իրադարձությունների ընթացքում ֆիրման արդեն քանիցս իրեն փայլուն է դրսեւորել: «Դուբլեի» տարեկան դրամաշրջանառությունը կազմում է մոտ 150 մլն դրամ: Ֆիրման մասնակցել է Սեւիլիայի համաշխարհային ցուցահանդեսի ձեւավորմանը, դրոշներ եւ այլ հանդերձանք մատակարարել Ալբերվիլի, Բարսելոնի, Սեուլի եւ Ատլանտայի օլիմպիադաներին: Սակայն «Դուբլեն» չմասնակցեց Նագանոյի ձմեռային օլիմպիադային: Ինչպես ընդգծում է ձեռնարկության նախագահ եւ գլխավոր տնօրեն Լյուկ Դուբլեն, «Ճապոնիայի շուկան գտնվում է ճապոնացիների ձեռքին»: Նա ավելացնում է, որ Նագանոյում ձեւավորումը բավական աղքատիկ է եղել:

Ատլանտայի օլիմպիադայի բացման առթիվ ֆրանսիական ձեռնարկությունը մատակարարեց 197 երկիր ներկայացնող 6500 դրոշ եւ 870 դրոշաձող: Օլիմպիադայի մատակարար դառնալու համար մրցում էին տասնյակ խոշոր ձեռնարկություններ, բայց «Դուբլեն» ուներ որոշակի առավելություն՝ սպասարկումը: Այսպես, ֆրանսիական ընկերությունը պարտավորվեց բոլոր դրոշները պարզել մեկ գիշերվա ընթացքում: Դա առաքումների ընդլայնման ռազմավարության սկիզբն էր, որը ֆիրմային ստիպեց զարգացնել սեփական ճարտարագիտությունը, հատուկ արտադրանքների մշահղացումը, ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունների նյութատեխնիկական ապահովումը: «Դուբլեն» արդեն իսկ մասնակցում է Սիդնեյի 2000 թ. օլիմպիադայի պաշտոնական մատակարար դառնալու համար ծավալված պայքարին:

«Դուբլեն» չի սահմանափակվում միայն մարզական միջոցառումներով: Ֆիրման արտադրում է նաեւ փառատոների, մասնակցում քաղաքների ձեւավորմանը, խորհուրդներ տալիս քաղաքագլուխներին: Մարզական խոշոր միջոցառումների առթիվ ֆիրման այժմ առաջարկում է ոչ միայն դրոշներ, այլեւ տրիբունաներ, պաստառներ, արգելապատնեշներ ապահովելով դրանց տեղադրումը եւ պահպանումը: Քաղաքներում ֆիրման տեղադրում է նստարաններ, աղբարկղներ, ձեւավորում ավտոբուսի կանգառներ եւ այլն:

Լյուկ Դուբլեն «Ֆիգարո էկոնոմի» թերթի թղթակցին տված հարցազրույցում ընդգծեց, որ իր ֆիրման մրցակիցներից տարբերվում է արագ արձագանքման հատկանիշով: «Դուբլե» ֆիրման կարողանում է երկու օրվա ընթացքում պատվիրատուին մատակարարել յուրահատուկ որեւէ առարկայի եզակի օրինակը կամ, ասենք, աֆրիկյան որեւէ երկրի համար չորս օրում ձեւավորել, արտադրել եւ առաքել հազար դրոշ, քաղաքապետարաններին արագորեն մատակարարել ընտրական պաստառներ եւ այլն: Զանգվածային եւ շուտափույթ մատակարարումների ապահովման համար ֆիրման մշտապես արմատավորում է նորագույն տեխնոլոգիաներ: Արտադրության ավտոմատացումը թույլ է տալիս նույնիսկ եզակի ապրանքների առաքումները իրականացնել անչափ կարճ ժամկետներում: Ֆիրմայի թվային ճարտարագիտության արտադրամասը համապատասխանում է համաշխարհային տեխնոլոգիայի ամենաբարձր մակարդակին:

Պ. Ռ.

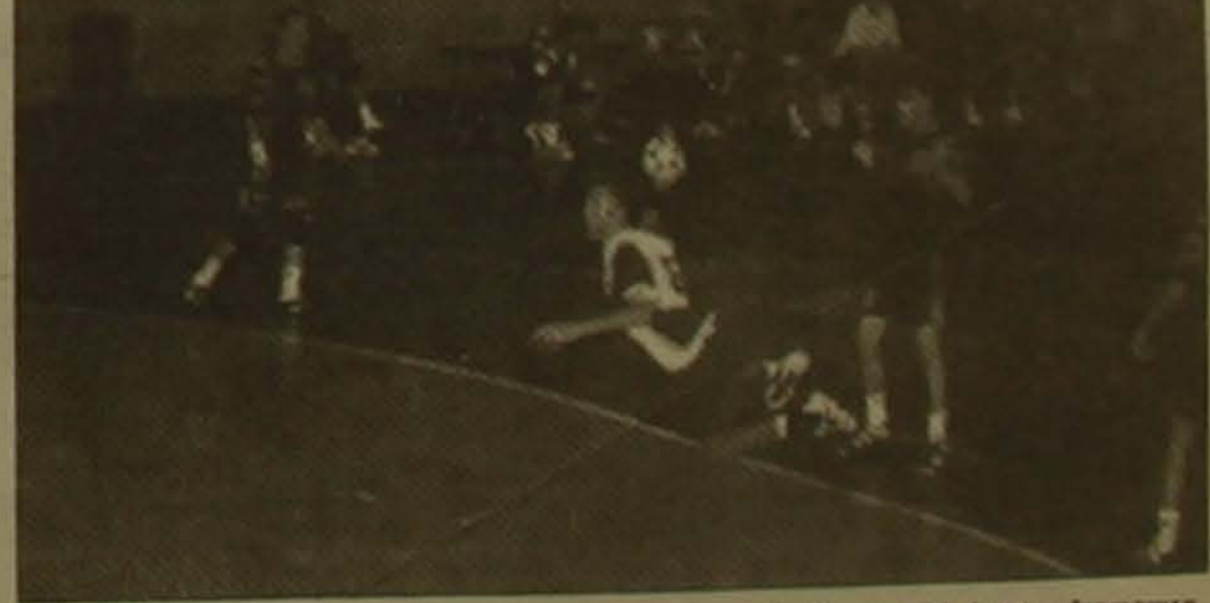

Ավարտին է մոտեցել Գերմանիայում անցկացվող ձեռքի գնդակի խոշոր մրցաշարը

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

օրվա հետքով

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Բաքվի անդրադարձը առայժմ զուսպ է

Ադրբեջանի քաղաքական ուժերը ուշադիր հետեւում են Հայաստանի նախագահական ընտրապայքարին, չմոռանալով, որ կես տարի հետո նախագահական ընտրություններ են անցկացվելու նաեւ Ադրբեջանում

18 ՄԱՐՏ, «ԱԶԴԱԿ ԹԵՐԹ». Պաշտոնական Բաքվի անդրադարձը ՀՀ նախագահի ընտրություններին զուսպ է: Հեյդար Ալիեւի խորհրդական Վաֆա Գուլուզադեն ֆրանսիական գործակալության թղթակցին հարցով է պատասխանել. «Իսկ ի՞նչ դիրքորոշում մենք կարող ենք ունենալ: Մենք հո հայերի փոխարեն չենք ընտրելու: Իհարկե սպասում ենք»: Բայց մի փոքր անց ավելացրել է. «Հայաստանի ընտրությունները մեզ միայն մի տեսակետից են հետաքրքրում: Թե ինչպիսի ազդեցություն կունենան հայ-ադրբեջանական հակամարտության վրա»: Ընդդիմության առաջնորդներն ավելի անկեղծ են. «Մեզ համար, խոստովանում է «Մուսավաթ» կուսակցության նախագահ Իսա Ղամբարը, շատ վատ է, որ թեկնածուներից մեկը Ռոբերտ Քոչարյանն է, նախկին հրամանատարը, որն անձամբ է ղեկավարել էթնիկական զտումները մեր տարածքներում: Իհարկե, այդ մարդու հետ բանակցելն Ադրբեջանի համար չափազանց լուրջ խնդիր կլինի»: Նրա հետ համաձայն է նաեւ Ադրբեջանի սոցիալ-դեմոկրատական կուսակցության առաջնորդ Զարդուշտ Ալիզադեն: «Եթե ընտրվի Կարեն Դեմիրճյանը, ասում է ընդդիմադիր գործիչը, դա կնպաստի Բաքվի եւ Երեւանի հարաբերությունների բարելավմանը: Իսկ Քոչարյանի հաղթանակի դեպքում կմեծացնի ռազմական գործողությունների վերսկսման հնարավորությունը»: Նրա բառերը գրեթե նույնությամբ կրկնում է նաեւ «Ազգային անկախություն» կուսակցության առաջնորդ Էթիբար Մամեդովը: Իսկ Ադրբեջանի նախկին նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյի կարծիքով ընդհանրապես կարեւոր չէ, թե Հայաստանում ով կդառնա նախագահ, քանի որ «Հայաստանն անկախ երկիր չէ եւ հայ-ադրբեջանական հակամարտության սցենարը միշտ էլ Մոսկվայում է մշակվել»:

Ադրբեջանի ընդդիմության առաջնորդների կարծիքները այնքան էլ չեն տարբերվում: Միասնական են նրանք նաեւ մեկ այլ հարցում. բոլորն ուզում են դառնալ Ադրբեջանի նախագահ: Եվ հենց այդ միասնությունն է խարխլում միասնության հիմքը: Այսինքն, թույլ չի տալիս, որ ընդդիմությունը միավորվի մեկ, բայց հզորագույն հակառակորդի՝ Հեյդար Ալիեւի դեմ: Այս աշնանը, հոկտեմբերին, ադրբեջանցիներն էլ են նոր նախագահ ընտրելու, եւ մոտ 2 շաբաթ առաջ Ադրբեջանի հիմնական ընդդիմադիր կուսակցությունները, որոնք միավորվել են «Ժողովրդական կոնգրես» կոչվող կազմակերպության շրջանակներում, փորձեցին մեկ միասնական թեկնածու առաջադրել, երեւի թե հիշելով նաեւ 96-ի աշունը Հայաստանում, երբ պարզվեց, որ ընդդիմությունը կարող է եթե ոչ հաղթել, ապա գոնե լուրջ դիմադրություն ցույց տալ անփոխարինելի ղեկավարի կերպար ընդունած նախագահին: Ադրբեջանական ընդդիմության միավորման փորձը տապալվեց: Եվ հիմա արդեն մեծ հավանականությամբ կարելի է կանխատեսել, որ առաջիկա ընտրություններին մասնակցելու են առնվազն 6-7 թեկնածու: Աբուլֆազ Էլչիբեյին, Իսա Ղամբարին եւ Էթիբար Մամեդովին հավանաբար կմիանան Ալիեւի նախկին պետքարտուղար պրոֆեսոր Լալա Շոֆքեթը, որը 93 թվականին երես է թեքել Ալիեւից, եւ խորհրդարանի նախկին խոսնակ Ռասուլ Գուլիեւը, որը հավանաբար կծերբակալվի, եթե ԱՄՆ-ից վերադառնա հայրենիք, քանզի Ադրբեջանի իշխանություններն արդեն մեղադրել են նրան, որ նա 94 թվականին ուկրաինացի կամավորների օգնությամբ մահափորձ էր նախապատրաստում Ալիեւի դեմ եւ հիմա էլ չի հրաժարվել Ադրբեջանի նախագահին սպանելու մտադրությունից: Բոլորն էլ մեղադրում են Ալիեւին: Անվանում նրան բռնապետ: Ղարաբաղյան պատերազմի վետերան, գեներալ-լեյտենանտ Շաքին Թաղիեւը ավելի հեռուն է գնում. «20-րդ դարում երեք ֆաշիստ կար. Հիտլերը, Պինոչետը եւ վերջինն էլ Ալիեւն է», ասում է Թաղիեւը: Միեւնույն ժամանակ, գեներալը, որը Ադրբեջանի Ազգային հերոսի կոչում ունի, կանխատեսում է, որ Ալիեւը կմնա նախագահ: Այո, ամենազարմանալին այն է, որ նույնիսկ ototsm ... օտարերկրյա դիտորդները համաձայնվելով, որ ժողովրդավարությունն Ադրբեջանում, ինչպես ասում են, «կաղում է», միեւնույն ժամանակ կարծիք են հայտնում, որ առաջիկա նախագահական ընտրությունների ընթացքում խախտումները շատ չեն լինի: Ալիեւը որեւէ խախտելու կարիք պարզապես չունի: Նա նախագահ կընտրվի առանց դրա, կանխատեսում են մասնագետները: Երեւի կանխազգալով, որ այդ հեռանկարն անխուսափելի է, ընդդիմությունը մռայլ պատկեր է ուրվագծում: Նույն Ռասուլ Գուլիեւն, [illegible], որն ԱՄՆ-ում մնալով ցանկանում է դառնալ Ադրբեջանի նախագահ, զգուշացնում է. «Եթե Ալիեւը եւս 5 տարի իշխանության գլուխ մնա, կմեռնի ոչ միայն պետությունը, այլեւ մեր ողջ ազգը»: Արեւմուտքում սակայն ավելի ու ավելի հաճախ մեկ այլ հարց են տալիս. «Իսկ ի՞նչ կլինի Ադրբեջանի հետ, եթե մեռնի Ալիեւը»: Այս տարվա մայիսին նա կդառնա 75 տարեկան:

«Ղարաբաղը, ինչպես եւ Հայաստանը, հազարավոր տարիներ թուրքերի հայրենիքն էր»

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 18 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքական «Թյուրքիե» թերթը, անդրադառնալով Հայաստանի նախագահական ընտրություններին, ահազանգ է հնչեցնում, թե Հայաստանում բազեները եկել են իշխանության գլուխ եւ Թուրքիան ու բոլոր մյուս կովկասյան երկրները «շատ արթուն պետք է լինեն սպասվելիք վտանգների դեմ»: «Բազեները, որոնք ներկայումս իշխում են Հայաստանում, Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի նկատմամբ դավադրական դիտավորություններ ունեն: Նրանք արդում են «Մեծ Հայքը վերստեղծելու երազով», գրում է թերթը: «Թյուրքիեն» հիշեցնում է, որ Տեր-Պետրոսյանը մեղմ քաղաքականություն էր վարում եւ Ղարաբաղում զիջողական քաղաքականության կողմնակիցն էր, իսկ նրան հակադրվող Ռոբերտ Քոչարյանը «դեմ է Ադրբեջանի հետ հաշտությանը: Նրա եւ ռուսների ճնշմամբ է, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը հարկադրվեց հրաժարական տալ: Հիմա, ով էլ հաղթի ընտրություններում, պարզ է, որ մի կողմ կդրվի Տեր-Պետրոսյանի հաշտարար քաղաքականությունը եւ հավանական կդառնա Հայաստանի հարձակումն Ադրբեջանի վրա»:

Այնուհետեւ, փորձելով վերլուծել, թե ում հայրենիքն են Ղարաբաղն ու Հայաստանը, թերթը գրում է, որ «Լեռնային Ղարաբաղն էլ, ինչպես եւ Հայաստանը, հազարավոր տարիներ «թուրքերի հայրենիքն» էր: Հայաստանում բնակվող հայերի 90 տոկոսը վերջին 70 տարիների ընթացքում Հայաստան գաղթած հայեր են: Իսկ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը Սիրիայից գաղթած հայ է»:

ԵՐԿԻՐ

Երեք տարի առաջ պարբերաբար կատարվեց հանրապետությունում ամենամեծ տպաքանակ ունեցող «ԵՐԿԻՐ» օրաթերթը:

Շուտով «ԵՐԿԻՐ»-ը կվերահրատարակվի եւ կլինի կրկին ամենաբարձր տպաքանակը: Բայց դա դեռ երաշխիք չէ, որ դուք կարող եք հեշտությամբ ձեռք բերել այն: Ամենահուսալի երաշխիքը՝ բաժանորդագրվելն է:

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Զավարյան 181
Հեռ. 578856
Ֆաքս՝ 69209

ԵՐԿԻՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է 1998-1999 ուսումնական տարվա ընդունելությունը **մագիստրոսի կոչում** շնորհող հետևյալ ծրագրերով՝

ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ
ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Համապատասխան ֆինանսավորման դեպքում, ընդունելություն կլինի նաև հետևյալ ծրագրերով՝

ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ

Բարձրագույն կրթությունը և անգլերեն լեզվի լավ իմացությունը պարտադիր են:

Փաստաթղթերի ընդունման վերջին ժամկետն է **մայիսի 8-ը, ժ. 15⁰⁰**:

Տեղեկությունների համար դիմել՝
Երևան, Մարշալ Բաղրամյան 40
Հայաստանի Ամերիկյան Համալսարան
Ընդունելության գրասենյակ (19)
Հեռ. 27-16-29

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների դեսպանությունը հայտարարում է մրցութային ընդունելություն՝

1. դեսպանատան անվտանգության աշխատակցի,

2. ընդունարանի քարտուղարի/դեսպանատան անվտանգության աշխատակցի թափուր տեղերի համար:

Պահանջվում է անգլերենի իմացություն եւ նմանատիպ աշխատանքի փորձ:

Դիմել Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների դեսպանություն, Բաղրամյան 18, կադրերի բաժին. հեռ. 52-46-61, 52-16-11 մինչեւ մարտի 20-ը:

ACCELS
ԱՄՆ-ում ուսումը շարունակելու հնարավորություններ

ԱՄՆ-ի կառավարությունը հայտարարում է 1998 թվականի **Edmund S. Muskie** եւ **Freedom Support Act Fellowship** ծրագրերը, որոնք թույլ են տալիս Հայաստանի բարձրագույն կրթություն ունեցող քաղաքացիներին մեկ կամ երկու տարով ուսումը շարունակել ԱՄՆ-ում: Ծրագրերը հովանավորվում են Միացյալ Նահանգների ինֆորմացիոն գործակալության՝ **USIS**-ի կողմից եւ իրագործվում Հայաստանում կրթության եւ լեզուների ուսուցման համագործակցման ամերիկյան խորհրդի (ACCELS) եւ Բաց հասարակության ինստիտուտ (OSI) կազմակերպությունների միջոցով:

Թոշակները առաջարկվում են հետեւյալ բնագավառների մասնագետներին՝

- բիզնեսի եւ կրթության կառավարում
- տնտեսագիտություն
- իրավաբանություն
- հասարակական կառավարում
- քաղաքականություն

Մանրամասն տեղեկություններ եւ դիմումներ ստանալու համար դիմեք **ACCELS**-ի գրասենյակ՝

Մ. Բաղրամյան 20, հեռ. 58-26-87 եւ **USIS**-ի գրադարան՝ Ամերիկյան դեսպանատան շենք:

Դիմումները ներկայացրեք **ACELLS**-ի գրասենյակ մինչեւ 1998 թ. մարտի 27-ը:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
4 սենյականոց բնակարան 115/70 քմ, Չարենցի 52, 3 հարկանի քարե շենքի 2-րդ հարկում:
Հեռ.՝ 55-66-56

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
4 սենյականոց բնակարան (Դավիթաշեն, II թաղամաս, 3-րդ շենք, բն. 4):
Զանգահարել 72-89-83

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
մեկ սենյականոց բն. Նորքի IV զանգվածում, հեռ. **64-88-85, 64-93-89**:

ՏՐՎՈՒՄ Է ՎԱՐՁՈՎ
2 սենյականոց բնակարան, նկուղով, քաղաքի կենտրոնում:
Զանգահարել՝ 23-56-78

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
հեռախոսով (589167, 581351) - պարբերաբար հրատարակվող տեղեկագրքերով - մագնիսական սկավառակներով - INTERNET ցանցով (http://www.arminco.com/spyur):

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչութեան տպարան, Երեւան-23, Արշակունեաց 2. Գրանցման թիւ 65. Պատվ. 69149. Պատուէր 784. Տպաքանակը՝ 3500. Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 18. 03. 1998. Գինը՝ 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@